

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ค.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

รายงานวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการเรียนรู้ภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

The Learning Styles of Chinese Language (Mandarin) in Students from the Faculty of

Humanities and Social Sciences at Burapha University

กนกพร ศรีญาณลักษณ์

งานวิจัยได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2551

17 พ.ย. 2551

มหาวิทยาลัยบูรพา

เริ่มบริการ

247113

BK913673

16 ส.ค. 2552

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี รองศาสตราจารย์กาญจนา มณีแสง รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ รองศาสตราจารย์นฤมล ถีปิยะชาติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ลีมถาวรานันต์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และขอบพระคุณ ดร.ศักดินา บุญเปี่ยม ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณคณบดีและคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการประสานงานเก็บรวบรวมข้อมูล และขอบคุณนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและตอบแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา พุกภัยพงษ์ศรีตัน ที่ให้การสนับสนุน และให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคุณสุมาลี พัวชู ที่ให้ความอนุเคราะห์ประสานงานเกี่ยวกับเรื่องทุนและให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณครู – อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา รวมทั้งพี่สาว และน้องชายที่ให้อำนาจใจและสนับสนุนผู้วิจัยอย่างดียิ่งเสมอมา

ดร.กนกพร ศรีญาณลักษณ์

2551

หัวข้อวิจัย	รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ชื่อผู้วิจัย	ดร.กนกพร ศรีญาณลักษณ์
สถาบัน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามเพศ ชั้นปี และกลุ่มวิชา

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1-4 ที่เรียนวิชาภาษาจีนในปีการศึกษา 2550 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ของกราชธาและไรช์แมน (Grasha and Riechmann) มีค่าความเชื่อมั่น .89

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าที (t-test) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.71$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบอิสระ ($\bar{X}=3.45$) แบบร่วมมือ ($\bar{X}=3.43$) แบบพึ่งพา ($\bar{X}=3.19$) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}=2.70$) อยู่ในระดับปานกลาง และแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=2.08$) อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีเพศต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนไม่แตกต่างกัน

นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง และแบบพึ่งพา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่กลุ่มวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง และแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Research Title The Learning Styles of Chinese Language (Mandarin) in Students from the Faculty of Humanities and Social Sciences at Burapha University

Researcher Kanokporn Sriyanalug, Ph.D.

Institution Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University

Academic Year 2008

Abstract

The purpose of this study was to examine and compare the learning styles of students from the Faculty of Humanities and Social Sciences in studying the Chinese language (Mandarin). The students were grouped based on gender, class levels, and subject groups.

The sample consisted of 132 students who were studying Chinese language (Mandarin) during the 2005 academic year at the Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University.

The research instrument used in collecting the data was a five rating-scale Chinese language learning styles questionnaire developed from Grasha and Riechmann's which had a reliability coefficient of .89.

The statistical techniques for data analysis are percentage, mean, standard deviation, t-test and One-Way ANOVA.

The findings are as follows :

1. The majority of respondents chose Participant Chinese language learning style ($\bar{X} = 3.71$) followed by Independent ($\bar{X} = 3.45$), Collaborative ($\bar{X} = 3.43$), Dependent ($\bar{X} = 3.19$), Competitive ($\bar{X} = 2.70$) and Avoidant Styles ($\bar{X} = 2.08$) respectively.
2. The Chinese language learning styles of students who had been grouped by gender were not significantly different.
3. The Avoidant and Dependent Chinese language learning styles of students grouped by class levels were different at the statistical significance of .05.
4. The Avoidant and Participant Chinese language learning styles of students grouped by subject groups were different at the statistical significance of .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	i
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ii
สารบัญ.....	iii
สารบัญตาราง.....	v
สารบัญภาพ.....	vii
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	8
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนภาษา.....	17
รูปแบบการเรียน.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	43
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ.....	46

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	72
	ความสำคัญของการวิจัย.....	72
	สมมติฐานของการวิจัย.....	72
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	73
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
	การอภิปรายผล.....	76
	ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	79
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	80
	บรรณานุกรม.....	81
	ภาคผนวก.....	89

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เป็น ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปี และกลุ่มวิชา.....	43
2	แสดงเลขข้อคำถามของรูปแบบการเรียน จำแนกตามรูปแบบ 6 แบบ.....	44
3	แสดงจำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่เรียนภาษาจีนคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550.....	49
4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนของ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 โดยรวมเป็นรายรูปแบบ.....	50
5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบ อิสระ ของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550.....	51
6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบ หลักเดี่ยว ของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550.....	52
7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบ ร่วมมือของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550.....	53
8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบ พึ่งพาของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550.....	54
9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบ แข่งขันของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550.....	55
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบ มีส่วนร่วมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550.....	56

11	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนของ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามเพศ.....	57
12	แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามเพศ.....	59
13	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนของ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี.....	60
14	การวิเคราะห์ความแปรปรวนรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี.....	62
15	การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบหลักเลี้ยงของนิสิตคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนก ตามชั้นปี.....	64
16	การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบพึ่งพาของนิสิตคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนก ตามชั้นปี.....	65
17	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนของ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามกลุ่มวิชา.....	66
18	แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามกลุ่มวิชา.....	68
19	การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบหลักเลี้ยงของนิสิตคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตาม กลุ่มวิชา.....	70
20	การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมของนิสิตคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตาม กลุ่มวิชา.....	71

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 ก) ซึ่งแนวการจัดการศึกษาลักษณะนี้ คือการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยสาระสำคัญของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นจึงต้องจัดสภาวะแวดล้อมบรรยากาศ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้หลากหลาย เพื่อเอื้อต่อความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจ เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ และเป็นการเรียนรู้กันและกัน อันก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน และทุกส่วนของสังคม

2. ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การเรียนการสอนมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 ข)

ดังนั้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ซึ่งหลักสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้ (สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ, 2544)

1. ความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด
3. เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง หมายความว่าให้สามารถเรียนรู้

จากประสบการณ์ในสภาพความเป็นจริง สามารถวิจัยเชิงปฏิบัติการ และสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเอง

4. เป็นการพึ่งพาตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนเองได้ คือรู้วิธีคิดของตนเองและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีคิดอย่างเหมาะสม ไม่เน้นที่การจดจำเพียงเนื้อหา

5. เน้นการประเมินตนเอง เดิมผู้สอนเป็นผู้ประเมิน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่นจุดด้อยและพร้อมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินตามสภาพจริงและใช้เพิ่มสะสมผลงานช่วย

6. เน้นความร่วมมือ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน

7. เน้นรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งอาจจัดได้ทั้งในรูปแบบเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

ถ้ากระบวนการเรียนรู้ใด มีตามหลักสำคัญ 7 ประการข้างต้นที่กล่าวมา ย่อมจัดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแน่นอน แต่ทว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ไม่สามารถเป็นหลักประกันได้ว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนตามที่วางแผนไว้ เช่น ผู้เรียนที่มีความตั้งใจในการเรียน แต่ผลการเรียนกลับอยู่ในระดับปานกลางหรือต่ำกว่า ซึ่งองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา คือ การทำความเข้าใจในวิธีหรือรูปแบบของวิธีการเรียน (Learning Style) (เมธี ปีลันธนานนท์, 2541) เพราะไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนรูปแบบใด ถ้าผู้สอนไม่เข้าใจลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว การเรียนการสอนนั้นอาจไม่สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดได้

ฉะนั้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ทั้งยังสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนได้นั้น ผู้สอนต้องรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งวิธีการที่สามารถสะท้อนลักษณะเฉพาะรายบุคคลของผู้เรียนได้ คือ การสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน

การสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถช่วยให้ผู้สอนทราบถึงวิธีการเรียนที่ผู้เรียนถนัด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ผลดีที่สุด และนำผลจากการสำรวจมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้จะเป็นลักษณะที่สามารถค้นคว้าได้ และจากการศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ นี้ไม่เพียงแต่จะช่วยทำให้พบการทำงานที่มีประสิทธิภาพของผู้เรียนเท่านั้น ยังช่วยทำให้ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย (รสริน พิมลบรรยงค์, 2542) ฉะนั้นรูปแบบการเรียนมิใช่เป็นเพียงนวัตกรรมทางด้านการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่จะใช้ในการทำงาน และเป็นแนวทางในการศึกษากระบวนการเรียนการสอน ทำให้ผู้สอนรู้จักผู้เรียนมากกว่าเดิม

ในปัจจุบันถึงแม้ว่าการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีเพิ่มมากขึ้น แต่โดยมากผู้สอนเป็นผู้จัดรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยมิได้ทำการสำรวจวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อน ซึ่งอาจทำให้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ไม่เกิด

ประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่ งานวิจัยของอัจฉรา ธรรมภรณ์ (2531) สนับสนุนว่า ถ้าผู้สอนจัดสภาพการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับสภาพที่ผู้เรียนชอบแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแบบการจัดสภาพการเรียนการสอนที่ผู้เรียนชอบ นอกจากนี้ ดันน์ (Dunn, 1999) ได้แสดงทฤษฎีว่า “การไม่รู้รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนอาจเป็นการเชื่อมโยงความผิดพลาดระหว่างการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพกับสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการ” (อ้างถึงใน ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล, 2525) และจากงานวิจัยของ เกรท์ (Groot, 1991) ยังพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เมื่อได้รับการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียน เห็นได้ว่า จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศต่างพบว่า การจัดกระบวนการเรียนการสอนควรสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เริ่มเปิดสอนวิชาภาษาจีนในปี พ.ศ. 2535 โดยเปิดสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเลือกเสรีก่อน ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 เปิดสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาโท และในปี พ.ศ. 2538 เปิดสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเอก การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา นับจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 16 ปีแล้ว แต่ปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาถึงรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนวิชาภาษาจีน ซึ่งผู้วิจัยมีความเชื่อว่าการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ผู้วิจัยได้ทราบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาจีน ให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

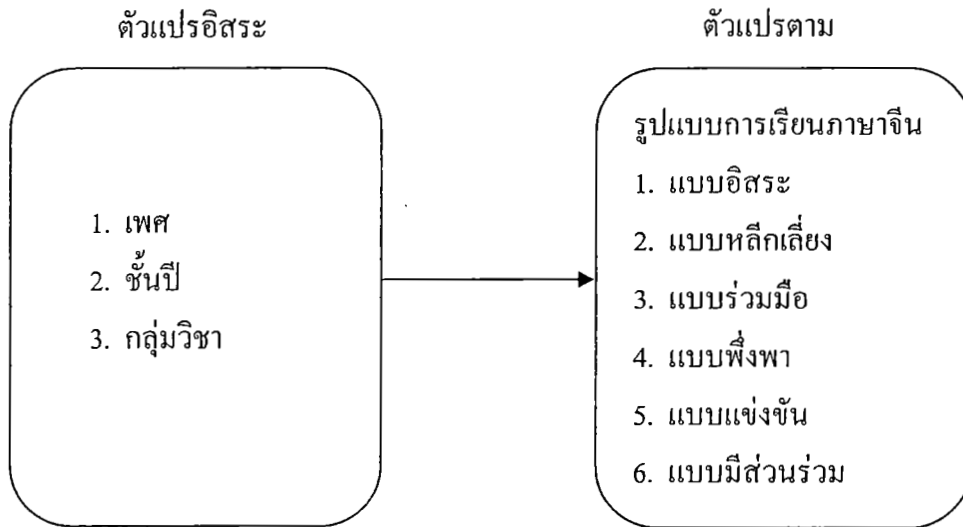
2. เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามเพศ ชั้นปี และกลุ่มวิชา

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตที่มีเพศต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน
2. นิสิตที่มีชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน
3. นิสิตที่มีกลุ่มวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาและใช้กรอบแนวคิดแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ของกราชาและไรช์แมน (Grasha and Reichman, 1975) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ภาษาจีนของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ในปีการศึกษา 2550

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่
  - 1.1 เพศ คือ
    - 1.1.1 ชาย
    - 1.1.2 หญิง
  - 1.2 ชั้นปี คือ
    - 1.2.1 ชั้นปีที่ 1
    - 1.2.2 ชั้นปีที่ 2
    - 1.2.3 ชั้นปีที่ 3
    - 1.2.4 ชั้นปีที่ 4

1.3 กลุ่มวิชา คือ

1.3.1 กลุ่มวิชาเอก

1.3.2 กลุ่มวิชาโท

1.3.3 กลุ่มวิชาเลือกเสรี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ รูปแบบการเรียน 6 แบบ คือ

2.1 แบบอิสระ (Independent Style)

2.2 แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant Style)

2.3 แบบร่วมมือ (Collaborative Style)

2.4 แบบพึ่งพา (Dependent Style)

2.5 แบบแข่งขัน (Competitive Style)

2.6 แบบมีส่วนร่วม (Participant Style)

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาจีนในปีการศึกษา 2550 จำนวน 204 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาจีนในปีการศึกษา 2550 โดยการสุ่มแบบแบ่งระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ตามเกณฑ์ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความหมายของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้คือ

1. รูปแบบการเรียน (Learning Style) หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในการจัดการเกี่ยวกับการเรียนภาษาจีน โดยใช้แบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ของกรashaและไรช์แมน (Grasha and Reichman) มี 6 แบบ คือ

1.1 แบบอิสระ (Independent Style) หมายถึง นิสิตที่มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบอิสระ เป็นผู้ที่ชอบคิด มีความเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนรู้ของตนเอง ชอบเรียนเนื้อหาที่ตนเองคิดว่าสำคัญ ชอบทำงานเพียงลำพัง รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมชั้น

1.2 แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant Style) หมายถึง นิสิตที่มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบหลีกเลี่ยง เป็นผู้ที่ไม่สนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ไม่ชอบเข้าเรียน คิดว่าห้องเรียนเป็นสถานที่ไม่น่าสนใจ ไม่อยากมีส่วนร่วมร่วมกับเพื่อนและอาจารย์

1.3 แบบร่วมมือ (Collaborative Style) หมายถึงนิสิตที่มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบร่วมมือ เป็นผู้ที่ยอมรับได้คิดที่สุดด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น คิดว่าห้องเรียนเป็นสถานที่เรียนรู้เนื้อหาวิชาและปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์

1.4 แบบพึ่งพา (Dependent Style) หมายถึงนิสิตที่มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบพึ่งพา เป็นผู้ที่ยอมรับทางวิชาการน้อยมาก จะเรียนและทำงานเฉพาะสิ่งที่กำหนดให้เรียนให้ทำเท่านั้นชอบพึ่งพาอาจารย์และเพื่อนที่คิดว่าสามารถเป็นแหล่งความรู้ทางวิชาการได้

1.5 แบบแข่งขัน (Competitive Style) หมายถึงนิสิตที่มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบแข่งขัน เป็นผู้ที่ชอบเรียนเพื่อให้มีผลการเรียนดีกว่าเพื่อนในห้องเรียน มองห้องเรียนเป็นสนามแข่งขัน ชอบการแข่งขัน เพื่อให้ได้รับคำชม สิ่งของ หรือคะแนน

1.6 แบบมีส่วนร่วม (Participant Style) หมายถึงนิสิตที่มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วม เป็นผู้สนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ชอบเข้าชั้นเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียน ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมในห้องเรียน ไม่ชอบร่วมกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน

2. ภาษาจีน (Chinese Language) หมายถึง ภาษาแมนดารินที่เป็นภาษากลางและเป็นภาษามาตรฐานของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเปิดสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. นิตินิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หมายถึง นิตินิตชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่ศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2549 และลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาจีนในปีการศึกษา 2550 ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4. กลุ่มวิชา หมายถึง กลุ่มวิชาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2549 ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มวิชาเอก กลุ่มวิชาโท และกลุ่มวิชาเลือกเสรี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ในเชิงวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตเพิ่มมากขึ้น

1.2 สามารถนำผลงานวิจัยที่ได้ไปพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนให้สอดคล้องกับความสนใจของนิสิตมากยิ่งขึ้น

1.3 นำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนการเรียนการสอนภาษาจีนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนิสิตมากที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

1.4 เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนภาษาจีนซึ่งปัจจุบันงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษารูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิต ในระดับอุดมศึกษามีน้อยมาก

2. ประโยชน์ในเชิงการนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.1 ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีการคำนึงถึงรูปแบบการเรียนของนิสิตมากขึ้น

2.2 สามารถจัดรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนิสิตมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษารูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยมีดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนภาษา
3. รูปแบบการเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ได้รับความสนใจจากนักปรัชญาและนักจิตวิทยาเป็นอย่างมาก ต่างได้เสนอแนวความคิดไว้หลายแนวความคิด ซึ่งมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคแต่ละสมัย ทิสนา แชมมณี (2550) ได้กล่าวว่าแนวความคิดที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถใช้อธิบายลักษณะการเกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วงเวลา ดังนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ช่วงก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 20

1.1 ทฤษฎีของกลุ่มที่เน้นการฝึกจิตหรือสมอง (Mental Discipline) นักคิดกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า จิตหรือสมองหรือสติปัญญา (Mind) สามารถพัฒนาให้ปราดเปรื่องได้โดยการฝึก ในการฝึกจิตหรือสมองนี้ทำได้โดยให้บุคคลเรียนรู้สิ่งที่ยาก ยิ่งยากมากเท่าไร จิตจะได้รับการฝึกให้แข็งแรงขึ้นเท่านั้น สมองของมนุษย์แบ่งออกเป็นส่วน ๆ (Faculties) ซึ่งถ้าได้รับการฝึกอย่างเหมาะสม จะช่วยทำให้เกิดความเข้มแข็ง สามารถแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ ได้ การฝึกสมองหรือฝึกระเบียบของจิตจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาให้มนุษย์เป็นคนดีและฉลาด มนุษย์เป็นผู้พร้อมที่จะพัฒนาตนเอง และเลือกทำตามความเข้าใจของตน หากได้รับการฝึกฝนอบรมจะสามารถพัฒนาศักยภาพที่ติดตัวมา ฉะนั้นถ้าขาดการกระตุ้นศักยภาพที่ติดตัวมา ความรู้จะไม่แสดงออกมา

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการฝึกสมองหรือฝึกระเบียบของจิตอย่างเข้มงวด พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ โดยการให้เหตุผลและกระตุ้นความรู้ในตัวผู้เรียนให้แสดงออกมา วิธีการสอนแบบโสเครติส (Socratic Method) และวิธีการสอนแบบบรรยาย (Didactic Method) เป็นวิธีการสอนตามทฤษฎีนี้ที่ใช้คำถามเพื่อดึงความรู้ในตัวผู้เรียนออกมาให้เห็นกระจ่างชัด และใช้

คำถามพื้นความจำของผู้เรียนแล้วเพิ่มเติมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งวิธีการสอนทั้งสองวิธีเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

1.2 ทฤษฎีของกลุ่มที่เน้นการพัฒนาไปตามธรรมชาติ (Natural Unfoldment) นักคิดกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า ธรรมชาติของมนุษย์มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเอง หากได้รับเสรีภาพในการเรียนรู้ มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองไปตามธรรมชาติ ธรรมชาติจึงเป็นแหล่งความรู้สำคัญ ฉะนั้นเด็กควรจะได้เรียนรู้ไปตามธรรมชาติ เรียนรู้จากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ จากผลของการกระทำของตน มิใช่การเรียนรู้จากหนังสือหรือจากคำพูดบรรยาย

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่เด็กต้องมีความแตกต่างไปจากการจัดให้ผู้ใหญ่ เนื่องจากเด็กมีสถานะที่ต่างไปจากวัยอื่น ๆ และควรยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ให้เสรีภาพแก่เด็กได้เรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของตน ให้เด็กได้เรียนรู้จากธรรมชาติและเป็นไปตามธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและความพร้อมของเด็ก

1.3 ทฤษฎีของกลุ่มที่เน้นการรับรู้และการเชื่อมโยงความคิด (Apperception) นักคิดกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากแรงกระตุ้นภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม (Neutral - Passive) การเรียนรู้เกิดจากการที่บุคคลได้รับประสบการณ์ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 (Sensation) และความรู้สึก (Feeling) การส่งเสริมให้บุคคลมีประสบการณ์มาก ๆ ในหลาย ๆ ทาง จึงเป็นการช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้เป็นอย่างดี

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 มีนักคิดและนักจิตวิทยาเกิดขึ้นจำนวนมาก ทิสนา แชมมณี (2550) กล่าวว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ในยุคนี้มีการทดลองตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น จึงทำให้ทฤษฎีในยุคนี้มีลักษณะของความเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น ซึ่งสามารถจัดเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) นักคิดในกลุ่มนี้มองธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะที่เป็นกลาง คือ ไม่ดี ไม่เลว (Neutral - Passive) การกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Stimulus - Response) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง กลุ่มพฤติกรรมนิยมให้ความสนใจกับ “พฤติกรรม” มาก เพราะพฤติกรรมเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัด สามารถวัดและทดสอบได้ ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วยแนวคิดสำคัญ ๆ 3 แนวด้วยกันดังนี้

2.1.1 ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคค์ (Thorndike's Classical Connectionism) เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบ บุคคลจะมีการลองผิดลองถูก (Trial and Error) ปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้ว บุคคลจะใช้รูปแบบการตอบสนองที่เหมาะสมเพียงรูปแบบเดียว และจะพยายามใช้รูปแบบนั้นเชื่อมโยงกับสิ่งเร้าในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อย ๆ

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนแบบลองผิดลองถูกบ้าง มีการสำรวจความพร้อมของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วควรให้ผู้เรียนฝึกนำการเรียนรู้นั้นไปใช้บ่อย ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในวิธีการแก้ปัญหา จดจำการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความภาคภูมิใจในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง การให้ผู้เรียนได้รับผลที่ตนพึงพอใจ จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ การศึกษาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งเร้าหรือรางวัลที่ผู้เรียนพึงพอใจ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2.1.2 ทฤษฎีการวางเงื่อนไข (Conditioning Theory) ประกอบด้วย 4 ทฤษฎีย่อย ดังนี้

(1) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของพาฟลอฟ (Pavlov's Classical Conditioning) กล่าวถึงการเรียนรู้ของสิ่งมีชีวิตเกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข

(2) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของวัตสัน (Watson's Classical Conditioning) กล่าวถึงพฤติกรรมเป็นสิ่งที่สามารถควบคุมให้เกิดขึ้นได้ โดยการควบคุมสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขให้สัมพันธ์กับสิ่งเร้าตามธรรมชาติ และการเรียนรู้จะคงทนถาวรหากมีการให้สิ่งเร้าที่สัมพันธ์กันนั้นควบคู่กันไปอย่างสม่ำเสมอ

(3) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบต่อเนื่องของกัททรี (Guthrie's Contiguous Conditioning) กล่าวถึงการเรียนรู้เมื่อเกิดขึ้นแล้วแม้เพียงครั้งเดียว นับว่าได้เรียนรู้แล้วไม่จำเป็นต้องทำซ้ำอีก

(4) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำของสกินเนอร์ (Skinner's Operant Conditioning) กล่าวถึงการกระทำใด ๆ ถ้าได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก การกระทำที่ไม่มีการเสริมแรง แนวโน้มความถี่ของการกระทำนั้นจะลดลงและหายไปในที่สุด การเสริมแรงที่แปรเปลี่ยนทำให้การตอบสนองคงทนกว่าการเสริมแรงที่ตายตัว

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการนำความต้องการทางธรรมชาติของผู้เรียนมาใช้เป็นสิ่งเร้า การสร้างพฤติกรรมใดให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ควรพิจารณาสิ่งจูงใจหรือสิ่งเร้าที่เหมาะสมกับภูมิหลังและความต้องการของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ควรให้การเสริมแรงที่เหมาะสมทันที การสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เป็นสิ่งสำคัญช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ในการสอนจึงควรมีการจูงใจผู้เรียน

2.1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ของฮัลล์ (Hull's Systematic Behavior Theory) เชื่อว่าถ้าร่างกายเมื่อขี้ล่า การเรียนรู้จะลดลง เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น แต่ละคนจะมีการตอบสนองต่างกัน ในระยะแรกการแสดงออกมีลักษณะง่าย ๆ เมื่อเรียนรู้มากขึ้นจะสามารถเลือกแสดงการตอบสนองในระดับที่สูงขึ้น เมื่อผู้เรียนยิ่งใกล้ชิดบรรลุเป้าหมายเท่าใดจะมีสมรรถภาพในการตอบสนองมากขึ้นเท่านั้น การเสริมแรงที่ให้ในเวลาใกล้เคียงเป้าหมายจะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) เน้นกระบวนการทางปัญญาหรือความคิด ซึ่งเป็นกระบวนการภายในของสมอง นักคิดกลุ่มนี้เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ใช่เรื่องของพฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพียงเท่านั้น การเรียนรู้ของมนุษย์มีความซับซ้อนยิ่งไปกว่านั้น การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดจากการสะสมข้อมูล การสร้างความหมายและความสัมพันธ์ของข้อมูล และการดึงข้อมูลออกมาใช้ในการกระทำและการแก้ปัญหาต่าง ๆ การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาของมนุษย์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเอง ทฤษฎีในกลุ่มนี้ที่สำคัญ ๆ มี 5 ทฤษฎี คือ

2.2.1 ทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt Theory) แนวความคิดหลักของทฤษฎีนี้คือ ส่วนรวมมิใช่เป็นเพียงผลรวมของส่วนย่อย ส่วนรวมเป็นสิ่งที่มากกว่าผลรวมของส่วนย่อย (The Whole is more than the Sum of the Parts) การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดซึ่งเป็นกระบวนการภายในตัวมนุษย์ บุคคลจะเรียนรู้จากสิ่งเร้าที่เป็นส่วนรวมได้ดีกว่าส่วนย่อย หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นกระบวนการคิดเป็นกระบวนการสำคัญ สอนโดยเสนอภาพรวมก่อนการเสนอส่วนย่อย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์มาก ซึ่งการได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดแก้ปัญหา คิดริเริ่ม และเกิดการเรียนรู้แบบหยั่งเห็นได้มากขึ้น

2.2.2 ทฤษฎีสถาน (Field Theory) แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้คือ พฤติกรรมของคนมีพลังและทิศทาง สิ่งใดที่อยู่ในความสนใจและความต้องการของคนจะมีพลังเป็นบวก สิ่งทีนอกเหนือจากความสนใจจะมีพลังงานเป็นลบ การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีแรงจูงใจหรือแรงขับที่จะกระทำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตนต้องการ

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการเข้าไปอยู่ใน “โลก” ของผู้เรียน โดยการจัดสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและจิตวิทยาให้ดึงดูดความสนใจ และสนองความต้องการของผู้เรียน การสร้างแรงจูงใจหรือแรงขับที่จะนำไปให้ผู้เรียนไปสู่ทิศทางหรือจุดหมายที่ต้องการเป็นสิ่งจำเป็นในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2.2.3 ทฤษฎีเครื่องหมายของทอลแมน (Tolman's Sign Theory) แนวความคิดของทฤษฎีนี้คือ การเรียนรู้เกิดจากการใช้เครื่องหมายเป็นตัวชี้ทางให้แสดงพฤติกรรมไปสู่จุดหมายปลายทาง ผู้เรียนมีความสามารถที่จะปรับการเรียนรู้ของตนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป จะไม่กระทำซ้ำในทางที่ไม่สามารถสนองความต้องการหรือวัตถุประสงค์ของตน

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการสร้างแรงขับและ/หรือแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับ
ผู้เรียน สอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายโดยใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่น ๆ ที่เป็นเครื่องชี้
ทางควบคู่ไปด้วย

2.2.4 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development Theory) นักคิด
คนสำคัญของทฤษฎีนี้มีอยู่ 2 ท่าน ได้แก่ เพียเจต์ (Piaget) และบรุนเนอร์ (Bruner) แนวความ
คิดของเพียเจต์เน้นความสำคัญของการเข้าใจธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กมากกว่าการกระตุ้น
เด็กให้มีพัฒนาการเร็วขึ้น ส่วนบรุนเนอร์เน้นว่ามนุษย์เลือกที่จะรับรู้สิ่งที่ตนเองสนใจและการ
เรียนรู้เกิดจากระบวนการค้นพบด้วยตัวเอง

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ ควรคำนึงถึงพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียน
และจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการนั้น ให้ความสนใจและสังเกตผู้เรียน
อย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมมาก ๆ
ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระ สร้างแรงจูงใจ และสอนการคิดแบบรวบยอด

2.2.5 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของเดวิด ออซูเบล (David Ausubel's A
Theory of Meaningful Verbal Learning) เชื่อว่าการเรียนรู้จะมีความหมายแก่ผู้เรียน หากการเรียนรู้
นั้นสามารถเชื่อมโยงกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่รู้มาก่อน

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ มีการนำเสนอความคิดรวบยอดหรือกรอบ
มโนทัศน์ หรือกรอบแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้เรียนก่อนการสอนเนื้อหาสาระนั้น ๆ
จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาสาระนั้นอย่างมีความหมาย

2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) นักคิดกลุ่มมนุษยนิยมให้ความสำคัญ
สำคัญของความเป็นมนุษย์และมองมนุษย์ว่ามีคุณค่า มีความดีงาม มีความสามารถ มีความต้องการ
และมีแรงจูงใจภายในที่จะพัฒนาศักยภาพของตน หากบุคคลได้รับอิสรภาพและเสรีภาพ มนุษย์จะ
พยายามพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทฤษฎีและแนวคิดที่สำคัญ ๆ ในกลุ่มนี้มีดังนี้

2.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของมาสโลว์ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้ คือ
มนุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้น หากความต้องการขั้นพื้นฐาน
ได้รับการตอบสนองอย่างพอเพียงสำหรับตนในแต่ละขั้น มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนไปสู่ขั้นที่
สูงขึ้น และมนุษย์มีความต้องการที่จะรู้จักตนเองและพัฒนาตนเอง การรู้จักตนเองตรงตามสภาพ
ความเป็นจริง เป็นช่วงเวลาแห่งการรู้จักตนเองอย่างแท้จริง บุคคลที่มีประสบการณ์เช่นนี้บ่อย ๆ
จะสามารถพัฒนาตนไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการเข้าใจถึงความต้องการพื้นฐานของผู้เรียน การ
ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานนั้นอย่างพอเพียง ให้อิสรภาพและเสรีภาพ
แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด
ประสบการณ์ในการรู้จักตนเองตามสภาพความเป็นจริง

2.3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ของร็อบบิโนส แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้ คือ มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากอยู่ในสภาพการณ์ที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ การจัดบรรยากาศ การเรียนที่ผ่อนคลาย เอื้อต่อการเรียนเรียนรู้ และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ และทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการเรียนรู้กระบวนการเป็นสำคัญ ควรจัด สภาพแวดล้อมทางการเรียนให้อบอุ่น ปลอดภัย ครูควรสอนแบบชี้แนะ โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้นำ ทางในการเรียนรู้ของตน และคอยช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนอย่างสะดวกจนบรรลุผล

2.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของโคลบ์ เชื่อว่าความรู้สึกรักของผู้เรียนมีความ สำคัญต่อการเรียนรู้มาก เพราะความรู้สึกรักและเจตคติของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียน

หลักการสอนตามแนวคิดนี้เน้นการคำนึงถึงความรู้สึกของผู้เรียน การสร้างเจตคติ ที่ดีต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

2.3.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของโนลส์ เชื่อว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากหากมี ส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนรู้ได้ดีหากมีอิสระที่จะเรียนในสิ่งที่ตนต้องการ และด้วยวิธีการที่ตนพอใจ

หลักการสอนตามแนวคิดนี้เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรับผิดชอบ ร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสิ่งที่เรียนและวิธีเรียนด้วยตนเอง ลงมือ กระทำ และยอมรับผลของการตัดสินใจหรือการกระทำของตนเอง

2.3.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของแฟร์ เชื่อว่าผู้เรียนต้องถูกปลดปล่อยจากการ กดขี่ของครูที่สอนแบบเก่า ผู้เรียนมีศักยภาพและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

หลักการสอนตามแนวคิดนี้เน้นการให้อิสระภาพและเสรีภาพในการเรียนรู้แก่ ผู้เรียน

2.3.6 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของอิลลิช เชื่อว่าสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสังคม ที่ต้องล้มเลิกระบบโรงเรียน การศึกษาควรเป็นการศึกษาตลอดชีวิตแบบเป็นไปตามธรรมชาติ โดย ให้ออกาสในการศึกษาเล่าเรียนแก่บุคคลอย่างเต็มที่

หลักการสอนตามแนวคิดนี้เน้นการจัดการศึกษาในลักษณะที่เป็นการศึกษา ต่อเนื่องไปตลอดชีวิตไปตามธรรมชาติ

2.3.7 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนีล เชื่อว่ามนุษย์เป็นผู้มีศักดิ์ศรี มีความดีโดย ธรรมชาติ หากมนุษย์อยู่ในสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น บริบูรณ์ไปด้วยความรัก มีอิสรภาพและเสรีภาพ มนุษย์จะพัฒนาไปในทางที่ดีทั้งต่อตนเองและสังคม

หลักการสอนตามแนวคิดนี้ คือ การให้เสรีภาพอย่างสมบูรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียน เรียนเมื่อพร้อมที่จะเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามธรรมชาติ

2.4 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มผสมผสานของกานเย (Gagne's Eclecticism) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้ คือ ความรู้มีหลายประเภท บางประเภทสามารถเข้าใจได้อย่างรวดเร็วไม่ต้องใช้ความคิดที่ลึกซึ้ง บางประเภทมีความซับซ้อนมาก จำเป็นต้องใช้ความสามารถในขั้นสูง

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ การจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบซึ่งเริ่มจากง่ายไปหายากมีทั้งหมด 9 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (Gaining Attention)

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์ (Informing the Learner of the Objective)

ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมที่จำเป็น (Stimulating Recall of Prerequisite Learned Capabilities)

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ (Presenting the Stimulus)

ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้ (Providing Learning Guidance)

ขั้นที่ 6 ให้ลงมือปฏิบัติ (Eliciting the Performance)

ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

ขั้นที่ 8 ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ (Assessing the Performance)

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Enhancing Retention and Transfer)

3. ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอนร่วมสมัย

3.1 ทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล (Information Processing Theory) เป็นทฤษฎีที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ โดยให้ความสนใจเกี่ยวกับการทำงานของสมอง ทฤษฎีนี้มีแนวคิดว่าการทำงานของสมองมนุษย์มีความคล้ายคลึงกับการทำงานของคอมพิวเตอร์

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ การนำเสนอสิ่งเร้าที่ผู้เรียนรู้จักหรือมีข้อมูลอยู่สามารถช่วยให้ผู้เรียนหันมาใส่ใจและรับรู้สิ่งนั้น จัดสิ่งเร้าในการเรียนรู้ให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียน สอนให้ฝึกการจำ หากต้องการให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระใด ๆ ได้เป็นเวลานาน สาระนั้นจะต้องได้รับการเข้ารหัส (Encoding) เพื่อนำไปเข้าหน่วยความจำระยะยาว วิธีการเข้ารหัสสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การท่องจำซ้ำ ๆ การทบทวน หรือการใช้กระบวนการขยายความคิด

3.2 ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) ทฤษฎีนี้มีความเชื่อพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ

3.2.1 เซาว์นปัญญาของบุคคลมิได้มีเพียงความสามารถทางภาษาและทางคณิตศาสตร์เท่านั้น แต่มีอยู่อย่างหลากหลายถึง 8 ประเภทด้วยกัน ประกอบด้วย

- (1) เซาว์นปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence)
- (2) เซาว์นปัญญาด้านคณิตศาสตร์หรือการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ (Logical Mathematical Intelligence)
- (3) สติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence)
- (4) เซาว์นปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence)
- (5) เซาว์นปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ (Bodily-Kinesthetic Intelligence)
- (6) เซาว์นปัญญาด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Intelligence)
- (7) เซาว์นปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)
- (8) เซาว์นปัญญาด้านความเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)

ซึ่งเซาว์นปัญญาของแต่ละคนอาจจะมามากกว่านี้ คนแต่ละคนจะมีความสามารถเฉพาะด้านที่แตกต่างไปจากคนอื่น และมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ไม่เท่ากัน ความสามารถที่ผสมผสานกันออกมา ทำให้บุคคลแต่ละคนมีแบบแผนซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

3.2.2 เซาว์นปัญญาของแต่ละบุคคลจะไม่ยู่คงที่อยู่ที่ระดับที่ตนมีตอนเกิด แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสม

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ ควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่สามารถส่งเสริมเซาว์นปัญญาหลาย ๆ ด้าน ให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการในแต่ละด้านของผู้เรียน การสอนควรเน้นการส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียน การวัดและประเมินผลควรมีการประเมินหลาย ๆ ด้าน และในแต่ละด้านควรเป็นการประเมินในสภาพการณ์ของปัญหาที่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยอุปกรณ์ที่สัมพันธ์กับเซาว์นปัญญาด้านนั้น ๆ

3.3 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) นักทฤษฎีนี้มีความเห็นว่า สิ่งต่าง ๆ ในโลกนี้มีความหมายขึ้นมาจากความคิดของคนที่รับรู้สิ่งนั้น และแต่ละคนจะให้ความหมายแก่สิ่งเดียวกันแตกต่างกันไปอย่างหลากหลาย ดังนั้นสิ่งต่าง ๆ ในโลกจึงไม่มีความหมายที่ถูกต้องหรือที่เป็นจริงที่สุด แต่ขึ้นกับการให้ความหมายของคนในโลก คนแต่ละคนเกิดความคิดจากประสบการณ์ ดังนั้นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในประสบการณ์นั้น ย่อมเป็นส่วนหนึ่งของความคิดนั้น หรือเป็นความหมายส่วนหนึ่งของความคิดนั้น

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการสร้างความรู้ และการตระหนักรู้ในกระบวนการนั้น เป้าหมายของการสอนจะเปลี่ยนจากการถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้รับสาระความรู้ที่แน่นอนตายตัวไปสู่การสาธิตกระบวนการแปลและสร้างความหมายที่หลากหลาย ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่าง ๆ และจะต้องสร้างความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง โดยการให้

ผู้เรียนอยู่ในบริบทจริง ในการจัดการเรียนการสอนครูจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศทางสังคม จริยธรรมให้เกิดขึ้น ผู้เรียนได้มีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มที่โดยผู้เรียนจะนำตนเองและความรู้ของตนเองในการเรียนรู้ บทบาทของครูจะเป็นผู้ให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้มีลักษณะที่ยืดหยุ่นกันไปในแต่ละบุคคล การประเมินควรใช้วิธีการที่หลากหลาย การวัดผลจะต้องใช้กิจกรรมหรืองานในบริบทจริงด้วย

3.4 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism) แนวคิดของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนรู้ที่ตีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็นความคิดเห็นนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกตามความสนใจ ครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ให้คำปรึกษาชี้แนะแก่ผู้เรียน เกื้อหนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการประเมินผลนั้นต้องมีการประเมินทั้งทางด้านผลงานและกระบวนการ ซึ่งสามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การประเมินตนเอง การประเมินโดยครู และเพื่อน การสังเกต การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

3.5 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning) แนวคิดของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน ประมาณ 3 – 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม ซึ่งการเรียนรู้จะเป็นแบบร่วมมือได้ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญครบ 5 ประการดังนี้

3.5.1 การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน

3.5.2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด

3.5.3 ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน

3.5.4 การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย

3.5.5 การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม

หลักการสอนตามทฤษฎีนี้จะเน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

จากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าในแต่ละยุคแต่ละสมัยมีแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้เกิดขึ้นหลายแนวคิด หลายทฤษฎี และแต่ละแนวคิด แต่ละทฤษฎีต่างมีทั้งจุดเด่นและจุดอ่อน จึงทำให้มีการผสมผสานแนวคิดหลายแนวคิดเข้าด้วยกัน เกิดเป็นแนวคิดทฤษฎีทางการเรียนรู้ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้สอนสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดได้เป็นอย่างดี

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนภาษา

การเรียนภาษาแบ่งได้เป็นเรียนภาษาแรก และภาษาที่สอง แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนภาษามีดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนภาษาแรก

การเรียนภาษาแรกมีอยู่ 3 แนวคิดใหญ่ ๆ คือ

1.1 แนวคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorist) กลุ่มนี้มีแนวคิดว่าการเรียนภาษาเป็นเรื่องของการเลียนแบบต้นแบบ ผู้เรียนจะเปล่งเสียงตามรูปแบบของเสียงที่เป็นต้นแบบ และกระบวนการเรียนภาษาจะเกิดจากการที่มีต้นแบบและการเลียนแบบเกิดขึ้น ๆ กันจนเคยชิน แนวคิดนี้อยู่ในช่วงปี ค.ศ. 1930 – 1965 และได้มีอิทธิพลต่อวิธีสอนภาษาแบบเน้นการเลียนแบบท่องจำ และการฝึกออกเสียงตาม (Pattern Drills) เป็นอย่างมาก แต่ทฤษฎีนี้ไม่เป็นที่ยอมรับแล้วในปัจจุบัน เพราะมีข้อโต้แย้งว่า ภาษามีลักษณะไม่จำกัด พูดเรื่องอะไรก็ได้ และสร้างประโยคได้มากมายไม่มีขีดจำกัด ถ้าภาษามาจากการเลียนแบบ คนเราย่อมจะใช้ภาษาได้เฉพาะสิ่งที่เราได้ยินมาแล้ว คงเป็นไปได้ที่เราจะสร้างประโยคได้ไม่จำกัด และเด็กมักจะพูดในแบบที่ต่างไปจากที่ผู้ใหญ่พูด ถ้าเด็กเลียนแบบจากผู้ใหญ่เด็กควรจะพูดเหมือนผู้ใหญ่พูด

1.2 แนวคิดของกลุ่มไวยากรณ์แปรรูป (Transformationalist) ตามแนวคิดนี้ คนทุกคนจะมีความสามารถทางภาษาที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งเรียกว่า กลไกในการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition Device หรือ LAD) ภาษาแม่หรือภาษาต้นแบบเป็นเพียงข้อมูลให้กับผู้เรียนภาษา ไม่ว่าจะเป็นคนชาติใด ภาษาใด จะมีกลไกซึ่งเป็นหลักและโครงสร้างของการเรียนรู้ภาษาที่เป็นสากล กลไกนี้จะทำให้เขาสามารถสร้างข้อสรุปหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างรูปภาษาขึ้นมา ข้อสรุปและกฎต่าง ๆ เหล่านี้รวมเป็นสมรรถนะภาษา (Linguistic Competence) ที่เขาเก็บไว้ในสมองส่วนที่เป็นความสามารถทางภาษาของเขา และจากข้อสรุปและกฎที่เขาสร้างขึ้นจากข้อมูลภาษานี้ เขาจะสามารถสร้างรูปภาษาออกมาได้ ทฤษฎีนี้เป็นที่ยอมรับมากที่สุดในปัจจุบัน ทฤษฎีนี้เชื่อว่าจากข้อมูลภาษาที่เด็กได้รับอย่างจำกัด เด็กจะมีกลไกบางอย่างที่จะสรุปกฎเกณฑ์ของภาษาในด้านต่าง ๆ และนำกฎเกณฑ์ที่ได้นั้นมาผลิตรูปภาษาเองได้ไม่จำกัด

1.3 แนวคิดของกลุ่มหน้าที่นิยม (Functionalist) กลุ่มนี้เน้นเรื่องหน้าที่ของภาษาในการสื่อสาร โดยไม่สนใจว่ารูปภาษานั้น ๆ มีโครงสร้างทางไวยากรณ์อย่างไร เป็นคำ ประโยค วลี หรือ โครงสร้างใด ๆ ของภาษา สิ่งที่เขาสนใจคือรูปภาษาหนึ่ง ๆ ซึ่งอาจเป็นเสียงที่ไม่ใช่คำ เช่น แอ๊ะ ๆ ฮี้ ๆ หรือเป็นคำ เช่น พ่อ แม่ หรือเป็นวลี เช่น ไปเที่ยว เดินมา หรือเป็นประโยค เช่น พ่อไปเที่ยว นกบิน เหล่านี้เป็นรูปภาษาที่เด็กใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ทั้งสิ้น การสื่อสารความหมายหนึ่ง ๆ อาจใช้รูปภาษาได้หลายรูป และในทางกลับกันรูปภาษาหนึ่ง ๆ อาจใช้สื่อความหมายต่าง ๆ กันไปได้ หลายความหมาย แล้วแต่สถานการณ์การใช้ภาษานั้น ๆ (ปราณี กุลละวณิชย์และคณะ, 2537; จรัลวิไล จรูญโรจน์, 2548)

การเรียนรู้ภาษาแรก เป็นการเรียนรู้ระบบสัญลักษณ์ของเด็กที่ยังไม่รู้ระบบสัญลักษณ์อื่นใดมาก่อน เด็กทุกคนที่มีสมองปกติ จะมีกลไกที่จะเรียนรู้ภาษาหรือระบบสัญลักษณ์ที่ใช้ในการสื่อสารได้ แม้จะมีความพิการทางกาย เช่น กรณีเด็กหูพิการ เด็กเหล่านี้แม้จะเรียนรู้ระบบสัญลักษณ์เป็นเสียงไม่ได้ แต่สามารถเรียนรู้ภาษาที่ใช้สื่อหรือสัญญาณที่ไม่ใช่เสียง แต่เป็นสัญญาณที่รับได้ด้วยตา เช่น ภาพตัวอักษร ท่าทาง ลักษณะรูปปาก เหล่านี้แทนได้ การที่มนุษย์ทุกคนที่มีสมองและจิตเป็นปกติสามารถเรียนรู้ระบบสัญลักษณ์หรือภาษาได้แม้ว่าจะมีความพิการทางกาย เนื่องมาจากกลไกในการเรียนรู้ภาษาด้วยความต้องการที่จะสื่อสารเป็นสำคัญ

2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่สอง

การเรียนภาษาอื่น นอกเหนือจากภาษาแรกแล้ว อาจจะถูกเรียกว่าภาษาที่สอง ภาษาที่สามหรือเรียกว่าภาษาต่างประเทศ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญในการเรียนภาษาที่สอง คือ แนวคิดของ คราเชนและเทอเรล (Krashen and Terrel, 1983) ซึ่งได้กล่าวสมมติฐานในการเรียนภาษาที่สองไว้ 5 ประการดังนี้

2.1 สมมติฐานเกี่ยวกับการรู้ภาษา (The Acquisition Learning Hypothesis)

การเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition) เป็นการเรียนภาษาที่มีกระบวนการเรียนที่คล้ายคลึงหรือเหมือนกับการเรียนภาษาแรก เป็นการเรียนภาษาจากการใช้ภาษาในการสื่อสารจริง ๆ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ในตัวภาษาขึ้นตามธรรมชาติ แต่ถ้าเป็นการเรียนภาษา (Language Learning) เป็นการเรียนเกี่ยวกับตัวภาษา โดยเรียนภาษาจากกฎเกณฑ์ของภาษา ซึ่งต่างจากการเรียนภาษาแบบรับรู้ภาษา

2.2 สมมติฐานเกี่ยวกับการรู้ภาษาตามธรรมชาติ (The Natural Order Hypothesis)

ผู้เรียนภาษาที่สองสามารถเรียนรู้โครงสร้างของภาษาบางอย่างได้ก่อน โครงสร้างอื่น ๆ และลำดับขั้นตอนการเรียนรู้กฎเกณฑ์นี้ โดยการเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาจะเป็นไปตามลำดับก่อนหลังตามธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นคล้ายคลึงกันในผู้เรียนทุกคน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนภาษาแรกหรือภาษาที่สอง

2.3 สมมติฐานเกี่ยวกับกลไกทดสอบทางภาษา (The Monitor Hypothesis)

การเรียนรู้ภาษาช่วยให้ผู้เรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษา สามารถตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ซึ่งการตรวจสอบความถูกต้องของภาษาจะต้องมีเงื่อนไข 3 ประการ คือ

2.3.1 ต้องมีเวลาเพียงพอในการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ภาษาพูดช้ามาก หรือต้องหยุดพูดเป็นระยะ ๆ ในการสนทนาทั่วไป

2.3.2 ต้องให้ความสนใจเรื่องรูปแบบของภาษา ความถูกต้องของภาษา ซึ่งการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน คนส่วนมากให้ความสนใจกับเนื้อหาที่พูดมากกว่า

2.3.3 ต้องรู้กฎเกณฑ์ของภาษา ซึ่งกฎเกณฑ์ในภาษามีจำนวนมาก

จากเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น การเรียนรู้ภาษาไม่สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริงได้อย่างคล่องแคล่วเหมือนกับการเรียนรู้ภาษาแบบการรู้ภาษา

2.4 สมมติฐานเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลทางภาษา (The Input Hypothesis)

ผู้เรียนภาษาสามารถเรียนรู้ภาษาได้ตลอดเวลา จากการฟังหรือการอ่านที่มีคำศัพท์และกฎเกณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ ของภาษาร่วมด้วย ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาของภาษาและเรียนรู้ภาษาโดยไม่รู้ตัวได้จากบริบทรอบ ๆ

2.5 สมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างด้านจิตใจ (The Affective Filter Hypothesis)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สอง คือ ปัจจัยด้านเจตคติ เช่น แรงจูงใจ ความวิตกกังวล ซึ่งเป็นตัวแปรที่จะช่วยส่งเสริมหรือขัดขวางต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาของผู้เรียน ได้การ์คเนอร์ (Gardner, 1968) กล่าวว่าแรงจูงใจที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองมีอยู่ 2 ประเภท คือ แรงจูงใจที่ผู้เรียนต้องการจะเข้าสังคมของภาษาที่เรียน และแรงจูงใจที่ผู้เรียนเรียนเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต แรงจูงใจประเภทแรกจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ มีความสามารถเกือบเท่าเทียมเจ้าของภาษาได้มากกว่า

สรุปได้ว่า: การรู้ภาษา (Language Acquisition) เป็นการเรียนรู้ภาษาที่คล้ายกับการเรียนภาษาแรก คือ เรียนแบบธรรมชาติ ผู้เรียนได้รับข้อมูลการใช้จริงทางภาษาแล้วจะค่อย ๆ สรุปกฎเกณฑ์ทางภาษาขึ้นเอง การใช้ภาษาใช้เพื่อการสื่อสารเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริงได้โดยมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และผู้เรียนมักไม่รู้ตัวว่าได้เรียนกฎเกณฑ์ของภาษา เป็นลักษณะการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ หลักการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการสอนแบบธรรมชาติ เป็นวิธีการสอนที่เลียนแบบการเรียนการสอนภาษาแรก โดยจัดให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับภาษาที่เรียนมากที่สุด ให้ผู้เรียนได้เรียนกับเจ้าของภาษาโดยตรง ซึ่งจะเน้นภาษาพูดเป็นหลัก ให้ผู้เรียนเคยชินกับทักษะการพูดมากกว่าทักษะอื่น เน้นการสื่อสารในสถานการณ์จริง ผู้สอนควรให้ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจและอยู่ในความสนใจของผู้เรียน และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษา และสามารถใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติ

ส่วนการเรียนภาษา (Language Learning) เป็นการเรียนรู้ภาษาที่เรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาเป็นหลัก เป็นการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยมีผู้สอนอธิบายกฎทางไวยากรณ์ให้กับผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะมีความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาที่เรียน สามารถอธิบายกฎเกณฑ์ของภาษา สามารถตรวจสอบความถูกต้องของภาษาได้ เป็นการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ ซึ่งหลักการสอนตามทฤษฎีนี้มีด้วยกัน 3 แนวคิด ดังนี้

1. แนวคิดทางด้านจิตวิทยา เป็นการสอนตามรูปแบบของทฤษฎีการเรียนรู้ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม และกลุ่มพุทธินิยม

2. แนวคิดทางด้านมนุษยนิยม มี 3 กลุ่มแนวคิดดังนี้

2.1 กลุ่มเน้นพฤติกรรม การสอนภาษาควรฝึกตามขั้นตอน ฟัง พูด อ่าน และเขียน เพราะภาษาคือ ภาษาพูด ไม่ใช่ภาษาเขียน การเรียนภาษาจึงควรเริ่มเรียนภาษาพูดก่อน การสอนภาษาควรเน้นการฝึกใช้ภาษา ไม่ใช่เน้นเรื่องเกี่ยวกับภาษา ควรสอนภาษาที่เจ้าของภาษาพูด ไม่ใช่สิ่งที่ควรพูด

2.2 กลุ่มเน้นความรู้ความเข้าใจ การสอนภาษาควรสอนระบบภาษาไม่ใช่สอนเป็นประโยค เพราะทุกภาษามีจำนวนประโยคในภาษามาก นับไม่ถ้วน เราจึงไม่สามารถสอนประโยคทุกประโยคในภาษาได้ ผู้สอนควรสอนความสามารถในการเข้าใจภาษาก่อนการสอนความสามารถในการแสดงออกทางภาษา

2.3 กลุ่มเน้นการสื่อสาร การสอนภาษาควรเน้นการปฏิบัติ ความสามารถในการใช้ประโยคสำคัญกว่าส่วนประกอบของประโยค ฉะนั้นข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ไม่ใช่อุปสรรคสำคัญที่สุดของการสื่อสาร เป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

3. แนวคิดทางด้านภาษาศาสตร์ มี 3 กลุ่มแนวคิด ดังนี้

3.1 กลุ่มเน้นโครงสร้าง การสอนภาษาสอนควรเน้นการวิเคราะห์เป็นระบบ

3.2 กลุ่มเน้นไวยากรณ์แปรรูป การสอนภาษาควรเน้นการวิเคราะห์โครงสร้างลึกและโครงสร้างผิว โครงสร้างลึก คือ ความหมายของประโยคที่ได้ยิน โครงสร้างผิว คือ ประโยคหรือคำที่เราได้ยินได้อ่าน

3.3 กลุ่มภาษาศาสตร์สังคม การสอนภาษาเป็นลักษณะสอนให้สามารถที่จะพูดหรือเข้าใจคำพูดที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

การจัดการเรียนการสอนภาษาที่สอง จิตต์ โชติอุทัย (2535) ได้อธิบายรายละเอียดของการสอนภาษาที่สองไว้ 3 วิธีด้วยกัน ได้แก่ วิธีแปล วิธีธรรมชาติ และวิธีภาษาศาสตร์ ดังนี้

1. การสอนวิธีแปล เป็นการเรียนรู้ภาษาที่สองด้วยวิธีเรียนไวยากรณ์ โดยการท่องจำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และคำศัพท์ เหมาะสำหรับการสอนภาษาการอ่านและการเขียน

2. การสอนวิธีธรรมชาติหรือวิธีการสอนตรง เป็นการสอนภาษาที่สองที่เน้นการพูดและการฟัง โดยไม่ใช้ภาษาแม่ของผู้เรียน เป็นการเลียนแบบการเรียนรู้ภาษาของเด็กเล็ก ๆ ที่เริ่มหัดพูด ซึ่งต้องใช้อุปกรณ์เป็นสื่อในการสอนจำนวนมาก

3. การสอนวิธีภาษาศาสตร์หรือวิธีโครงสร้าง เป็นวิธีสอนที่ยึดหลักการวิจัยทางภาษานักภาษาศาสตร์ที่สรุปว่า ภาษาเป็นเรื่องของโครงสร้างที่ประกอบด้วย 3 ระบบ ได้แก่ ระบบเสียง ระบบคำ และระบบกลุ่มคำ การสอนวิธีนี้ผู้สอนอาจใช้วิธีเปรียบเทียบภาษาแม่กับภาษาที่สอง ทั้งไวยากรณ์และคำศัพท์ในการอธิบาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างรวดเร็ว (อ้างถึงในกลุ่มงานนโยบายพิเศษด้านสังคมจิตวิทยา สำนักงานผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 12, 2549)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่สองดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเรียนภาษาโดยวิธีธรรมชาติ น่าจะเป็นวิธีที่ได้ผล เพราะเป็นวิธีการสอนภาษาที่เน้นทักษะของการรับรู้ทางภาษา และความต้องการในการเรียนรู้ภาษาของบุคคลด้วย ซึ่งสามารถสรุปแนวคิดโดยย่อของทฤษฎีการเรียนภาษาแบบธรรมชาติได้ดังนี้คือ

1. เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร
2. เพื่อสนับสนุนส่งเสริมความเข้าใจในภาษาที่เรียน
3. เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจ
4. เพื่อให้เรียนรู้โดยทำกิจกรรมโดยใช้สถานที่ที่น่าสนใจใกล้โรงเรียนหรือใกล้หมู่บ้าน

เป็นแหล่งการเรียนรู้และการใช้ภาษา

5. เพื่อจัดบรรยากาศให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

กล่าวโดยสรุปคือ การเรียนภาษาแรกนั้น ผู้เรียนจะรู้สึกภาษาแรกได้มาโดยง่าย เพราะเริ่มเรียนตั้งแต่วัยเด็ก พัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจ พัฒนาไปพร้อมกับการเรียนภาษา แต่การเรียนภาษาที่สอง กลับไม่ง่ายเหมือนกับการเรียนภาษาแรก บางคนประสบความสำเร็จ บางคนไม่ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยทางด้านอายุ สภาพแวดล้อม แรงจูงใจ ความมั่นใจในการใช้ภาษา เป็นต้น

รูปแบบการเรียน

1. ความหมายของรูปแบบการเรียน

รูปแบบการเรียนหรือแบบการเรียน (Learning Style) มีนักวิชาการให้คำนิยามและความหมายของรูปแบบการเรียนหรือแบบการเรียนไว้หลายลักษณะด้วยกัน ดังนี้

นักวิชาการในประเทศ

ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2525) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน

ลักษณะ มีนิมิต และรุจิเรศ ฐนุรักษ์ (2528) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง การตอบสนองต่อสิ่งเร้าด้านการเรียนการสอนของผู้เรียน ด้วยวิธีการ หรือพฤติกรรมที่ตนชอบ ในการแก้ปัญหา การคิด การเรียน และการมีสัมพันธภาพต่อบุคคลในสถานที่ที่มีการเรียนการสอน

พัชรี เกียรตินันท์ (2529) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนใช้เป็นประจำในการรับรู้ การคงไว้ซึ่งความรู้ ตลอดจนการตอบสนองในสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้

อัจฉรา ชรรมาภรณ์ (2530) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะและวิธีการที่ผู้เรียนชอบใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ

ดำรง นิมมานพิสุทธิ์ (2535) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะทางด้านสติปัญญา จิตใจ และร่างกายที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกปฏิบัติสัมพันธ และการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนซึ่งแตกต่างกัน

อาชญญา รัตนอุบล (2538) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะทางด้านสติปัญญา ความรู้สึนึกคิด จิตใจ และร่างกาย ที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนแต่ละบุคคล ซึ่งลักษณะต่างๆ เหล่านี้จะมีผลหรืออิทธิพลต่อบุคคลนั้นในการเลือกและตอบสนองหรือมีปฏิสัมพันธ์กับบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนที่ต่างออกไป

นาฎหทัย หัตยาภิรมย์ (2540) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรม หรือวิธีการที่ผู้เรียนแต่ละบุคคลตอบสนอง หรือชอบใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับกรรมพันธุ์หรือประสบการณ์เดิม และรวมทั้งการที่ผู้เรียนนำสภาพแวดล้อม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน เพื่อน หรือสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมาสร้างประโยชน์ในการเรียนของตนเอง

จกมล พูลสวัสดิ์ (2541) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะประสบการณ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนชอบมากที่สุด เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์และความรู้สึกของใจให้ชนิดตั้งใจเรียน ตลอดจนเรียนได้ผลดี

นักวิชาการต่างประเทศ

กิบสัน (Gibson, 1976) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการของแต่ละบุคคลในกระบวนการรับรู้ข้อมูลต่างๆ เข้ามาเพื่อการเรียนรู้ความคิดรวบยอด และหลักเกณฑ์ใหม่ๆ

เพจ และคณะ (Page and Others, 1977) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการที่ชอบในการแก้ปัญหา การคิด หรือการเรียนที่แต่ละคนชอบ บางครั้งอาจเรียกว่าแบบการคิด (Cognitive Style)

แคลกตัน และรอลด์ตัน (Claxton and Ralston, 1978) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะอันคงที่หรือลักษณะที่ไม่แปรเปลี่ยนของตัวผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพื่อให้เกิดความรู้ (อ้างถึงใน กมลวรรณ มงคลศิริ, 2529)

ดันน์ และแกรี่ (Dunn and Gary, 1981) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ผลรวมของความคิดของนักศึกษาเกี่ยวกับทิศทางที่นักศึกษาต้องการเรียน โดยมีองค์ประกอบอย่างน้อย 18

อย่างที่แตกต่างกัน จากสิ่งเร้าพื้นฐานที่มีผลกับความสามารถของคนที่ได้รับและรักษาข้อความรู้ไว้ องค์ประกอบนี้หมายถึง อิทธิพลของแสง เสียง อุณหภูมิ ระยะเวลา ความต้องการอาหาร เครื่องดื่ม หรือแม้แต่การชอบแบบการเรียนรู้ตามลำพัง หรือชอบเรียนกับกลุ่มเพื่อน

ฮันท์ (Hunt, 1981) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง รูปแบบของสภาพทางการศึกษาที่ผู้เรียนแต่ละคนนิยมชมชอบ และเป็นการอธิบายถึงโครงสร้างของแต่ละบุคคล

ทอร์กู๊ด (Torgrude, 1981) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ความชอบในการแสดงออกซึ่งวิธีการเรียน การไตร่ตรองในสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม อีกทั้งเจตคติหรือคุณภาพของนักศึกษาในการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางการเรียนการสอน (อ้างถึงใน กาญจนา พันธุ์โยธี, 2542)

คอล์บ (Kolb, 1981) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ผลของเครื่องมือทางพันธุกรรม ประสบการณ์เดิมและความต้องการของสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ คือ ประสบการณ์เชิงรูปธรรม การสังเกตอย่างไตร่ตรอง การสร้างมโนทัศน์เชิงนามธรรม และการทดลองปฏิบัติ (อ้างถึงใน กาญจนา พันธุ์โยธี, 2542)

คีเฟ้ (Keefe, 1984, อ้างถึงใน กาญจนา พันธุ์โยธี, 2542) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง องค์ประกอบด้านปัญญา ร่างกาย และอารมณ์ที่มีลักษณะค่อนข้างคงที่ จะบ่งชี้ว่า ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ และตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนอย่างไร

สมิท และ เรนซัลโล (Smith and Renzulli, 1984) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะของยุทธศาสตร์ทางการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบใช้ในการเรียน

กัลโลเวย์ และ ลาบาร์ตา (Galloway and Labarca, 1990) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง การปฏิบัติต่อสภาพแวดล้อม และความชอบในการรับรู้ซึ่งมีอิทธิพลต่อความต้องการทางด้านร่างกาย และความรู้สึกของบุคคล เป็นตัวแปรทางความคิด บุคลิกภาพ และจิตใจ ซึ่งจะเป็นเครื่องกำหนดแนวโน้มของพฤติกรรมในสถานการณ์ทางการเรียนของแต่ละบุคคล

แคนฟิลด์ (Canfield, 1992) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะประสบการณ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนชอบมากที่สุด เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ และความรู้สึกที่จูงใจให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนและปฏิบัติได้อย่างดีที่สุดในรายวิชาที่ตนเรียนหรือในการฝึกอบรม (อ้างถึงใน กาญจนา พันธุ์โยธี, 2542)

นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกันไป จากความหมายรูปแบบการเรียนรู้ที่นักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษา นั้น พอจะสรุปโดยรวมได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการในการเรียนที่ผู้เรียนแต่ละคนถนัด และใช้ในการเรียนรู้เป็นประจำ

495.1

๗ 12๔5

๒. 10

247113

2. ประเภทของรูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style) สามารถจำแนกได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ในการนำไปใช้จัดการรูปแบบการเรียนรู้ จากการค้นคว้า ผู้วิจัยจำแนกรูปแบบการเรียนรู้ออกเป็น 3 แบบด้วยกัน คือ จำแนกตามประสาทสัมผัสของร่างกาย จำแนกตามพฤติกรรมที่แสดงในชั้นเรียน และจำแนกตามแบบความคิด

2.1 จำแนกตามประสาทสัมผัสของร่างกาย เช่น

2.1.1 รูปแบบการเรียนรู้แบบใช้ประสาทสัมผัสในการรับข้อมูลเข้าสู่สมอง (มัทธรา ธรรมบุศย์, 2544)

(1) รูปแบบการเรียนรู้ทางสายตา (Visual Learning Style) บุคคลที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ดีจากรูปภาพ แผนภูมิ แผนผัง หรือเนื้อหาที่เขียนเป็นเรื่องราว เวลานึกคิดถึงเหตุการณ์ใด จะนึกเป็นภาพ เนื่องจากระบบเก็บความจำได้ จัดเก็บสิ่งที่เรียนรู้ไว้เป็นภาพ

(2) รูปแบบการเรียนรู้ทางโสต (Auditory Learning Style) บุคคลที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ จะเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการฟัง หรือได้พูด ชอบฟังเรื่องราวต่างๆ และชอบเล่าเรื่องให้ผู้อื่นฟัง จะจดจำความรู้ได้ดีจากการได้ฟัง

(3) รูปแบบการเรียนรู้ทางสัมผัส (Kinesthetic Learning Style) บุคคลที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ เป็นพวกที่เกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียน โดยผ่านการรับรู้ทางความรู้สึก การเคลื่อนไหวของร่างกาย จึงสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ดีจากการสัมผัส

2.2 จำแนกตามพฤติกรรมที่แสดงในชั้นเรียน เช่น

2.2.1 รูปแบบการเรียนรู้ของ กราชาและไรช์แมน (Grasha and Reichman, 1975) ได้แบ่งพฤติกรรมผู้เรียนในชั้นเรียนออกเป็น 6 แบบ คือ

(1) แบบอิสระ (Independent Style) บุคคลที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ เป็นผู้ที่ชอบคิด มีความเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนรู้ของตนเอง ชอบเรียนเนื้อหาที่ตนเองคิดว่าสำคัญ ชอบทำงานเพียงลำพัง รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมชั้น

(2) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant Style) บุคคลที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ เป็นผู้ที่ไม่สนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ไม่ชอบเข้าเรียน คิดว่าห้องเรียนเป็นสถานที่ไม่น่าสนใจ ไม่อยากมีส่วนร่วมร่วมกับเพื่อนและอาจารย์

(3) แบบร่วมมือ (Collaborative Style) บุคคลที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ เป็นผู้ที่เรียนรู้ได้ดีที่สุดด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น คิดว่าห้องเรียนเป็นสถานที่เรียนรู้เนื้อหาวิชาและปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์

(4) แบบพึ่งพา (Dependent Style) บุคคลที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ เป็นผู้ที่ยากู้ทางวิชาการน้อยมาก จะเรียนและทำงานเฉพาะสิ่งที่กำหนดให้เรียนให้ทำเท่านั้น ชอบพึ่งพาอาจารย์และเพื่อนที่คิดว่าสามารถเป็นแหล่งความรู้ทางวิชาการได้

(5) แบบแข่งขัน (Competitive Style) บุคคลที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ เป็นผู้ที่ชอบเรียนเพื่อให้มีผลการเรียนดีกว่าเพื่อนในห้องเรียน มองห้องเรียนเป็นสนามแข่งขัน ชอบการแข่งขัน เพื่อให้ได้รับคำชม สิ่งของ หรือคะแนน

(6) แบบมีส่วนร่วม (Participant Style) บุคคลที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ เป็นผู้สนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ชอบเข้าชั้นเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียน ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมในห้องเรียน ไม่ชอบร่วมกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน

2.2.2 รูปแบบการเรียนรู้ของมัมและคณะ (Mann et.al., 1970) ได้แบ่งรูปแบบการเรียนรู้ตามพฤติกรรมในการเรียนในห้องเรียนออกเป็น 8 แบบ คือ

(1) แบบอิสระ (Independents) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้มีลักษณะ อาวุโสกว่าผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัด มีสติปัญญาดี มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ขณะที่เรียน คนอื่น ๆ สับสน วิตกกังวล แต่พวกนี้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของการเรียน วัตถุประสงค์ และการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์

(2) แบบวีรบุรุษ (Heroes) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้เป็นพวกอยู่แนวหน้า และเป็นที่รู้จักว่ามีชื่อเสียงโด่งดังทางการเรียนกับบทบาทการประท้วง ผลงานของกลุ่มนี้มีทั้ง ประสาทสร้างสรรค์และสร้างปฏิกิริยา และก่อให้เกิดความไม่พอใจขึ้นอย่างรุนแรงได้ ส่วนสำคัญที่ทำให้พวกนี้พยายามสร้างเอกลักษณ์โดยการแสดงออก คือ ความภูมิใจในอำนาจ

(3) แบบยินยอม (Compliant Student) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้จะยึดเอางานเป็นหลัก ไม่สนใจประสบการณ์อื่นที่ไม่เกี่ยวกับงานของตนเอง และพยายามไม่ให้งานอื่นมาแทรกแซงงานที่อาจารย์ได้มอบหมายให้ทำ เพราะถือว่าอาจารย์มีอำนาจในการให้คะแนน ผู้เรียนแบบนี้มีแนวโน้มที่จะทำงานตามที่ผู้อื่นให้ทำมากกว่าจะเกิดจากความรูสึกที่ตนเองอยากจะทำ และจะทำให้พอเหมาะกับการที่กำหนดไว้ ผู้เรียนแบบนี้กระตือรือร้น และตั้งใจทำงาน เพื่อให้ถูกใจอาจารย์และผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังไม่ชอบห้องเรียนที่ปล่อยปละละเลยขาดระเบียบ สิ่งที่สำคัญที่สุดของผู้เรียนกลุ่มนี้คือ ต้องการทำความเข้าใจกับวิชาที่เรียน

(4) แบบสงบเงียบ (Silent Students) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้เป็นพวกที่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการอภิปรายในกิจกรรมการเรียน พุคน้อย มักจะเงียบเฉยไม่ทำอะไรทั้งสิ้น ไม่ว่าในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนมีน้อย การสนับสนุนช่วยเหลือมีน้อย ไม่ชอบทำกิจกรรมการเรียน จึงทำให้เกิดความเหินห่างกับผู้สอน และผู้สอนจะไม่เข้าใจผู้เรียน เพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มน้อย

(5) แบบแสวงหาความสนใจ (Attention Seeker) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้ เน้นทางด้านสังคมมากกว่าสติปัญญา พวกนี้ต้องการสร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์ และผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น พุดคุย แสดงตัว คุยโม้ เล่าเรื่องตลกต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดความสนใจ เกิดการยอมรับในหมู่เพื่อนฝูง ในแวดวงผู้เรียนและเพื่อบดบังความสนใจด้านพุทธิปัญญา

(6) แบบวิตกกังวล (Anxious Dependent Student) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้จะทำอะไร โดยขึ้นอยู่กับความรู้และความช่วยเหลือของอาจารย์ จะวิตกกังวลมากกับเรื่องการวัดผล และกับงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียน สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ผู้เรียนแบบนี้จะมีความรู้สึกว่าคุณไม่มีความสามารถ ความรู้สึกดังกล่าวนี้ผสมผสานกับแรงกดดันจากปัญหาภายนอก โดยเฉพาะจากที่บ้าน จะทำให้เกิดความวิตกกังวลขึ้นและจะมีผลต่อคะแนนในการเรียนด้วย

(7) แบบท้อใจ (Discouraged Workers) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้มีเจตคติต่อตนเองในทางลบ รู้สึกไม่พอใจในตนเอง ไม่มองผู้อื่นในแง่ร้าย เมื่อทำอะไรไม่ได้ผลมักจะตำหนิตนเองว่าไม่ดี ไม่มีความสามารถ ผู้เรียนแบบนี้ไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อนในกลุ่ม เนื่องจากชอบดูถูกตนเองและไม่ยอมรับเหตุการณ์หรือสภาพการณ์อื่น ๆ ที่มีผลต่อสภาพการเรียนของเขา นอกจากนั้นผู้เรียนพวกนี้ยังแบ่งแยกตัวเองกับกลุ่ม เพราะมีทัศนคติที่จะเอาตัวเองเป็นหลัก โดยการยกเอาปมด้อยที่มีอยู่มาเกี่ยวข้องกับผลการเรียนมากกว่าจะลบปมด้อยแล้วสร้างปมเด่นแทน

(8) แบบลอบยิง (Spinners) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้เป็นพวกที่มองโลกในแง่ร้ายเกี่ยวกับความสามารถของตนเองและความสัมพันธ์กับอาจารย์หรือผู้มีอำนาจอื่น ๆ ทำให้มีช่องว่างเกิดขึ้นในสัมพันธภาพ ผู้เรียนในกลุ่มนี้มองไม่เห็นประโยชน์อันใดที่ได้จากการไปเกี่ยวข้องกับผู้อื่น จึงทำให้มองเห็นความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับต่ำ พวกนี้เป็นพวกหลบหลีก มักไม่ยอมเผชิญหน้ากับอาจารย์ สร้างความขัดแย้งวุ่นวาย และนำไปสู่การลอบทำร้ายอาจารย์ที่สอน ตลอดจนมีแนวโน้มเป็นปฏิปักษ์กับอาจารย์ที่สอน

2.2.3 รูปแบบการเรียนของแคนฟิลด์ (Canfield, 1988) ได้แบ่งรูปแบบการเรียนไว้ 9 กลุ่ม ดังนี้

(1) กลุ่มสังคม (Social) ลักษณะของผู้เรียนกลุ่มนี้ไม่ชอบการปฏิบัติงานที่ต้องทำเพียงคนเดียว มักจะสร้างกลุ่มขึ้นมาเองตามความชอบ เพื่อให้มีโอกาสในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยกัน หรือกับผู้สอน ชอบการเรียนแบบอภิปรายเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และการทำงานเป็นทีม

(2) กลุ่มประยุกต์ (Applied) ลักษณะของผู้เรียนกลุ่มนี้ชอบทำกิจกรรมที่ต้องลงมือปฏิบัติเอง ชอบให้มีการสอนแบบฝึกปฏิบัติ ชอบการศึกษาออกสถานที่ และการทำงานในห้องทดลอง

(3) กลุ่มอิสระ (Independent) ลักษณะของผู้เรียนกลุ่มนี้ชอบทำงานตามลำพัง โดยใช้จุดมุ่งหมายของตนเอง ต้องการให้ผู้สอนใช้เทคนิคการสอนแบบให้เลือกเรียนด้วยตนเอง และชอบการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยการควบคุมตนเอง

(4) กลุ่มความคิดรวบยอด (Conceptual) ลักษณะของผู้เรียนในกลุ่มนี้ชอบทำงานที่ต้องใช้การรวบรวมความคิด ชอบการอ่าน ไม่ชอบให้มีการสอนแบบลงมือปฏิบัติจริง หรือแบบเข้าสังคม

(5) กลุ่มสังคมและความคิดรวบยอด (Social Conceptual) ลักษณะของผู้เรียนกลุ่มนี้ชอบการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยกัน หรือกับผู้สอน ชอบกิจกรรมที่ต้องมีการใช้ภาษา หรือการใช้ความคิดรวบยอดในการจัดระบบข้อมูล ชอบให้มีการสอนแบบที่ใช้ความสมดุลระหว่างการบรรยาย และการอภิปราย ไม่ชอบการทำงานคนเดียวหรือการลงมือปฏิบัติจริง

(6) กลุ่มกลาง (Neutral Preference) ลักษณะของผู้เรียนกลุ่มนี้เป็นพวกที่ไม่ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่มุ่งใจให้เรียนในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ พวกนี้มีความสามารถโดยทั่วไป ชอบการสอนที่ใช้เนื้อหาและวิธีการแบบกว้าง ๆ หลาย ๆ อย่าง การทำให้ผู้เรียนพวกนี้เกิดความเอาใจใส่หรือเกิดความสนใจในบทเรียนจึงทำได้ค่อนข้างยาก

(7) กลุ่มสังคมและการประยุกต์ (Social Applied) ลักษณะของผู้เรียนกลุ่มนี้ ชอบสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนและผู้สอนในกิจกรรมที่ต้องลงมือปฏิบัติจริง ชอบการสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ ชอบการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม ไม่ชอบกิจกรรมที่ต้องทำคนเดียว หรือการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ต้องใช้การอ่านหรือการใช้ภาษา

(8) กลุ่มอิสระและความคิดรวบยอด (Independent Conceptual) ลักษณะของผู้เรียนกลุ่มนี้ชอบทำงานตามลำพังตามจุดมุ่งหมายของตนเอง ชอบใช้ความคิดรวบยอดในการจัดระบบข้อมูล ชอบให้มีการสอนแบบให้อิสระในการอ่านการค้นคว้าวรรณกรรม การวิจารณ์ ชอบกิจกรรมที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการลงมือปฏิบัติจริง (อ้างถึงใน นิภา ไชยภูมิ, 2537)

2.2.4 รูปแบบการเรียนของแบนด์ และคณะ (Bandt et.al., 1974) ได้แบ่งรูปแบบการเรียนไว้ 12 แบบ โดยเขามองว่ารูปแบบการเรียนมีพื้นฐานมาจากการรวมเอาทักษะและความสามารถพิเศษ รูปแบบการเรียนแต่ละรูปแบบนี้สามารถอธิบายได้ ดังนี้

(1) แบบนักเล่นกลลวงตา (Illusionist) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้ใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อการเรียนรู้อย่างจดจ่อ จะเรียนร่วมกับเพื่อนเพื่อให้ตัวเองรู้สึกว่าเป็นอิสระสำหรับการเรียนรู้ ชอบที่จะเรียนรู้รูปคำบรรยายที่ยืดยาวใหม่เพื่อสะดวกและเข้าใจง่าย บางครั้งจะทำการบ้านสำหรับวันต่อไป มีความสนใจที่จะหาคำตอบที่ถูกต้องให้เร็วที่สุด และในสุดท้ายจะหันมาอ่านหนังสือแต่ละบท บางครั้งจะทำเครื่องหมายหรือจดย่อไว้ เพื่อจะสามารถหาอ่านได้ง่ายในภายหลัง ใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อการเรียนรู้ได้เพียงเล็กน้อย ในการสอบจะสามารถตอบได้ดีในด้านความรู้ความเข้าใจมีน้อย เพราะการใช้วิธีรับท่องหนังสือแบบท่องจำ

(2) แบบนักสร้างสรรค์ (Innovator) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้มีเป้าหมายเบื้องต้น คือ การสร้างความรู้สึกร่วมบุคคลที่นอกเหนือไปจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ ซึ่งหมายถึงแนวการวิจารณ์ และเข้าใจเนื้อหาให้ลึกลงไปอีก นักศึกษาประเภทนี้มักอ่อนไหวต่อความแตกต่างระหว่างความรู้และความคิดเห็น แบบการเรียนของเขายืดหยุ่นได้ และปล่อยให้เขาจัดการกับขอบเขตของหัวข้อวิชาที่มากมาย ซึ่งความยุ่งยากที่สำคัญของเขาจะเปิดขึ้นมาเมื่อเขามุ่งยึดแนวการเข้าใจระดับลึก และนวัตกรรมมากขึ้นไป จากการที่เขามุ่งความสนใจส่วนใหญ่ไปที่ระดับความเข้าใจ จึงทำให้บางครั้งเขาจะเลยในระดับความจำและความระลึกได้ ในขณะที่ระดับดังกล่าวมีความสำคัญ ผู้เรียนแบบนี้มักจะสับสนในรายวิชาเกี่ยวกับการสำรวจขั้นพื้นฐาน ซึ่งมุ่งความรู้กว้าง ๆ มากกว่าที่จะมุ่งส่วนลึก ผู้เรียนแบบนี้มีแนวโน้มที่จะดำเนินชีวิตไปอย่างเฉื่อยชาในปีแรกของการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย แต่จะมีชีวิตชีวาเมื่อเขาได้ศึกษาในรายวิชาในระดับสูงและท้าทายมากขึ้น

(3) แบบมนุษยเจ้าความคิด (Idea Man) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้จะมีทฤษฎีสั้นตัวหรือเกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่สัมพันธ์กับหัวข้อต่าง ๆ เป็นส่วนตัวของเขาเอง ชอบถามคำถามที่ท้าทายในห้องเรียน และชอบพูดคุยกับผู้สอนในภายหลังแต่ไม่ชอบศึกษาให้ลึกซึ่งตามตำรา ด้วยเหตุนี้เองผู้เรียนแบบนี้จึงมีข้อมูลน้อยมากในการสนับสนุนทักษะและแนวคิดที่เขาเสนอ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาแบบนี้จะได้เปรียบในการเรียนรายวิชาที่กว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องทั่วไป แต่เขาไม่ค่อยตระหนักถึงความได้เปรียบ ดังกล่าว เพราะเขายืนยันที่จะหลีกเลี่ยงการเรียนรู้อะไรที่จริงจัง ผู้เรียนประเภทนี้จะรู้สึกยุ่งยากเป็นพิเศษ สำหรับรายวิชาที่เน้นรายละเอียด

(4) แบบนักสืบ (Detective) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้ มีลักษณะตรงข้ามกับแบบมนุษยเจ้าความคิด คือ เป็นพวกที่อุทิศเวลาเพื่อแสวงหารายละเอียดทุกอย่างที่ทำงานหนัก แต่ไม่สามารถทำข้อสอบประเภทที่ถามเรื่องบางอย่างมากกว่าถามความจำเนื้อหาได้ ด้วยเหตุที่ผู้เรียนแบบนี้มุ่งความสนใจไปที่รายละเอียดของเนื้อหา จึงทำให้เขาไม่สามารถรู้ในประเด็นที่กว้างและหลักการทั่วไป ซึ่งส่วนนี้มีความจำเป็นต่อการจัดระเบียบและผสมผสานเนื้อหา แนวทางการศึกษาของพวกเขาจะเสียเวลาเรียนไปโดยเปล่าประโยชน์ เพราะไม่สามารถจับประเด็นที่สำคัญ ๆ ได้ อีกทั้งไม่สามารถรวบรวมประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันเข้าเป็นกลุ่มเพื่อทำให้การเรียนง่ายขึ้น ผู้เรียนประเภทนี้มักจะหลีกเลี่ยงการพูดคุยในห้องเรียนด้วยเกรงว่าจะพลาดประเด็นที่สำคัญไป

(5) แบบผู้ชำนาญเฉพาะ (Technician) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้ เก่งในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และมักแสดงให้เห็นถึงความสามารถในเชิงประดิษฐ์และสามัญสำนึกจนเพื่อนที่มีสติปัญญาเหนือกว่าคาดไม่ถึง การเรียนที่มุ่งความรู้จะเป็นปัญหายากสำหรับผู้เรียนประเภทนี้ เพราะพวกเขาจะให้ความสนใจกับความระลึกถึง และใช้ความเข้าใจจากประสบการณ์มากกว่าจากความรู้เดิม เขาจะประสบความสำเร็จถ้าเลือกอาชีพซึ่งเป็นอิสระจากการเรียนรู้แบบมีศูนย์กลางที่ความรู้

(6) แบบนักปรับปรุง (Revisionist) ลักษณะของผู้เรียนประเภทนี้มีแนวคิดที่แน่นอนหรือมีค่านิยม ซึ่งเขาจะพิจารณาไปสู่ส่วนรวมของทุกสิ่งทุกอย่างที่ควรจะเรียน สิ่งที่เขาศึกษานี้เป็นการทำงานกว้าง ๆ เพื่อหาสิ่งมาสนับสนุนแนวคิดดังกล่าว แบบการเรียนรู้ประเภทนี้ นำไปสู่การรับรู้และการตีความหมายที่ต้องคัดเลือก ซึ่งอาจจะเป็นการบิดเบือนมากกว่าที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้เรียนแบบนี้มักประสบความลำบากในการเรียนบ่อย ๆ หากจะทำงานให้ได้ดี แนวทางในการเรียนของพวกนี้จึงต้องคำนึงถึงการรวบรวมความเข้าใจในการตีความ เนื้อหาวิชาที่มีให้เลือกมากมาย และผู้เรียนแบบนี้จะต้องพัฒนาเหตุผลให้ชัดเจน เพื่อทักษะที่เขายึดถืออยู่

(7) แบบนักปฏิบัติ (Pragmatist) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้จะสร้างความพยายามที่จะค้นหาสิ่งที่เขามุ่งหวังในการเรียน และดำเนินไปตามแนวของเขา เพื่อที่จะทำให้เกิดความพอใจในสิ่งที่คาดหวังเหล่านั้น พวกนี้ก็จะเลือกสาขาวิชาเรียนหรือโปรแกรมการเรียนอย่างระมัดระวัง เขาได้เปรียบในเรื่องของการแสวงหาโอกาสให้กับตนเอง และรักษาแนวทางในการศึกษาอย่างคล่องแคล่ว เขาจะไม่ค่อยทำทลายความคิดของผู้สอนในที่สาธารณะ เขามีแบบการเรียนรู้ที่ให้ประสิทธิผลสูง เมื่อเขายอมทำตามโดยปราศจากข้อสงสัย แบบการเรียนแบบนี้จะไม่ค่อยมีประสิทธิภาพนัก เพราะว่าการเรียนรู้ทางวิชาการนั้นมีพื้นฐานมาจากการแลกเปลี่ยนความคิดโดยอิสระ การตั้งคำถามตลอดจนการนำคำตอบต่าง ๆ มาทบทวนคิดใหม่ การที่นักวิชาการยอมรับสภาพของตนเองมากเกินไปโดยไม่ใช้ความคิดนั้นจะไม่ก่อให้เกิดผลอันใด

(8) แบบนักใฝ่สันติภาพ (Pacifist) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้จะเป็นพวกรักความสงบจะสนใจงานของเขาอยู่ในระดับต่ำ คือเรียนไปโดยอัตโนมัติไม่ได้ใช้ความคิดเลย เวลาเรียนมักจะใช้เวลาสำหรับการเพื่อฝัน และในอีกลักษณะหนึ่งคือการหนีความจริง เมื่อเข้าห้องเรียนจะลอกหรือจดทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้ฟัง ได้ยินลงไป แต่หลังจากนั้นไม่สามารถจำข้อความหรือสิ่งที่จดได้ในทำนองเดียวกัน เมื่อเรียนเนื้อหาในหนังสือเขาจะดูทุกประโยคและขีดเส้นใต้ คำกับ แต่เมื่อผ่านไปแล้วไม่สามารถนึกถึงคำอธิบายหรือข้อถกเถียงของย่อหน้าที่ผ่านมาได้ ผู้เรียนแบบนี้หวังว่าถ้อยคำที่ผ่านหูและตาของเขาจะแปลงไปสู่ความรู้ที่มีความหมายโดยอัตโนมัติเลย โดยที่เขาไม่ต้องคิด แต่ในความเป็นจริงคำต่าง ๆ นั้น เป็นสัญลักษณ์ที่มนุษย์สร้างขึ้น ฉะนั้นการเรียนรู้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ จนกว่าคำดังกล่าวจะแปลงไปสู่ความรู้ลึกซึ้งของสิ่งที่เป็นตัวแทน ซึ่งในการนี้ต้องการความสังเกตเอาใจใส่ การคิดตั้งคำถามและอื่น ๆ อีกมาก แม้ว่าพวกที่เรียนแบบนี้จะเข้าห้องเรียนเป็นประจำ และสนใจทุกบทเรียน แต่จะสำเร็จด้วยความรู้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

(9) แบบนักโทษทางปัญญา (Cognitive Prisoner) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้ อาศัยความจำและความระลึกรในการเรียนรู้ และบางครั้งสามารถจับเนื้อหาทางสติปัญญาในระดับความเข้าใจได้ดี แต่ความยุ่งยากของผู้เรียนแบบนี้อยู่ที่การนำเอกสารสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ เพราะมีการแยกระดับความเข้าใจออกจากรดับการนำไปใช้ ดังนั้น รายวิชาเกี่ยวกับ

คณิตศาสตร์ หรือการทดลองจะไม่เหมาะสมกับผู้เรียนแบบนี้ เพราะเขาจะใช้วิธีการเรียนรู้ที่ใช้ความสามารถน้อยที่สุดในการทำงาน เป็นต้นว่า การมองหาคำตอบก่อนที่จะพยายามทำโจทย์ การลอกงานหรือลอกการบ้านของผู้อื่น และการจดจำตัวอย่างสำคัญจากหนังสือ

(10) แบบบโคดเดี่ยว (Isolationist) ลักษณะของบุคคลประเภทนี้จะรู้มาก แต่มีความยุ่งยาก เพราะความรู้ของเขาในเรื่องต่าง ๆ แต่ละเรื่องนั้น แยกออกมาจากเรื่องอื่น ๆ ทั้งหมด เขาสามารถรายงานสิ่งต่าง ๆ ที่นึกทฤษฎีคนสำคัญคิด แต่ไม่สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของแนวคิดเหล่านั้นได้ และไม่สามารถรวมหัวข้อย่อยเพื่อตัดสินข้อถกเถียงต่าง ๆ ได้ สำหรับนักศึกษาประเภทนี้การทำทฤษฎีทางวิชาการไม่ใช่สิ่งสำคัญที่จะได้มาซึ่งความรู้ แต่ควรจะรวมสิ่งที่เขารู้เข้าด้วยกัน

(11) แบบปิดบัง (Mask) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้ ใช้หน้ากากปิดบังอำพรางตัวเองระหว่างที่เขาเรียนรู้ทางวิชาการ ลักษณะการปิดบังอย่างหนึ่งคือ การแสดงให้เห็นถึงความสับสนในความมหดหวัง เช่น ยืมสมุดจดงานของคนอื่น ขอร้องให้เพื่อนช่วยเหลือในการทำ การบ้านของตนเอง ลักษณะของการปิดบังอีกประการหนึ่งคือ พยายามที่จะทำให้เพื่อนคนอื่น ๆ เชื่อกันว่าเขาอ่านหนังสือเพียงเล็กน้อย แต่จริง ๆ แล้วเขาขยันอ่านหนังสืออย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะเขาวิตถุประสงค์ที่จะสนับสนุนให้เพื่อนนักศึกษาคนอื่น ๆ ไม่ได้อ่านหนังสือ วิธีการแบบนี้อาจช่วยให้ผู้เรียนแบบปิดบังสามารถเรียนเนื้อหาวิชาบางส่วน ได้ดีกว่าเพื่อน ๆ แต่ปัญหาตามมาคือ เมื่อผลการเรียนออกมาเพื่อน ๆ จะทราบว่าคุณเรียนแบบนี้ปิดบังหลอกลวง ผู้เรียนแบบนี้อาจเรียนได้ดี ขณะเดียวกันเขาอาจมองเพื่อนร่วมห้องได้ไม่สนิท

(12) แบบมายา (Shadow) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้ จะใช้วิธีคิดตามการเรียนรู้หรือรีบท่องหนังสือ เขาจะเตรียมบทเรียนโดยทั่วไปเป็นอย่างดี และจะปิดบังประเด็นสุดท้ายที่ยังเหลืออยู่ก่อนการสอบ รวมทั้งพยายามหลีกเลี่ยงการเรียนแบบเคร่งเครียด ดังนั้นเขาจะเปรียบในแง่ที่ได้รับการกระตุ้นทางสมองที่เกิดขึ้นพร้อมกับความตื่นเต้น เขามุ่งที่การสอบในหน้าที่สุดท้ายและรีบอ่านคำถามให้หมดโดยเร็วเพื่อจะคิดหาคำตอบก่อนที่จะลืมคำตอบที่ได้อ่านมา ข้อจำกัดของผู้เรียนแบบนี้ที่เห็นได้ชัด คือเขาไม่อาจทำหน้าที่ในการทำงานได้ดีหรือไม่สามารถศึกษาขั้นมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.5 รูปแบบการเรียนของบิก (Biggs, 1993) ริชาร์ดสันและคิง (Richardson and King, 1991) และ ดัฟ (Duff, 1997) ได้แบ่งวิธีการเรียนอย่างสอดคล้องกัน ออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

(1) แบบผิวเผิน (Surface Approach) ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบผิวเผิน จะมีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ คือ ต้องการเรียนเพื่อสิ่งตอบแทนภายนอก อาทิ การสอบผ่าน ต้องการงานดี ๆ ต้องการเงินมาก ๆ และมีกลวิธีการเรียนที่จะทำให้บรรลุผลตามที่ตั้งใจไว้ คือ ผู้เรียนจะใช้เวลาและความพยายามน้อยในการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้เพียงแค่สอบผ่าน จะท่องจำเนื้อหาที่เรียนโดยปราศจากความเข้าใจ เรียนโดยให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริง และรายละเอียดโดยไม่

เชื่อมโยงเนื้อหาเหล่านั้น และจะคัดลอกเนื้อหาในบทเรียนเพื่อทำรายงาน หรือเขียนตอบสนองตามสิ่งที่ท่องจำได้ วิธีการเรียนนี้นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ไม่น่าพึงพอใจ

(2) แบบรู้ลึก (Deep Approaches) ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบรู้ลึก จะมีแรงจูงใจภายใน กล่าวคือ ผู้เรียนจะเรียนเพราะมีความชอบและสนใจในบทเรียน และรู้ลึกกว่างานและบทเรียนนั้นทำทนายความสามารถ ตลอดจนต้องการพัฒนาความสามารถ และทำงานหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด กลวิธีในการเรียนที่ผู้เรียนใช้ คือ การทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้ในระดับลึกกว่าความหมายตามตัวอักษร โดยจะทำความเข้าใจในระดับความคิดหลักหรือแก่นของเรื่อง (Theme) ผู้เรียนจะอ่านมาก นอกเหนือจากแบบเรียน แล้วยังอ่านหนังสืออื่น ๆ ที่มีหัวเรื่องเกี่ยวข้อง โดยศึกษาตนเอง อีกทั้งใช้เวลาว่างในการศึกษาเพิ่มเติม นอกจากนี้ผู้เรียนยังคิดวิเคราะห์ หาเหตุผล ตั้งคำถามผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจ วิธีการเรียนนี้นำไปสู่ผลการเรียนรู้ในเชิงคุณภาพที่น่าพอใจ

(3) แบบใฝ่สัมฤทธิ์ (Achieving Approach) ผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนแบบใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ต้องการเรียนเพื่อให้ได้เกรดสูง ต้องการแข่งขันกับเพื่อน ๆ มั่นใจในความสามารถของตนเองที่จะเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ เพื่อจะได้อยู่ในสถานะที่สูง ผู้เรียนจะใช้กลวิธีต่าง ๆ ที่จะทำได้คะแนนดี และประสบความสำเร็จในการสอบ เช่น การจัดการเกี่ยวกับเวลา การวางแผน การจดบันทึก การเน้นข้อความที่สำคัญ อ่านหนังสือที่ครูแนะนำ ค้นหาตัวชี้แนะ (Cue Seeking) และแนวข้อสอบเก่าเป็นแนวทางในการเตรียมตัวสอบ และทำข้อสอบ ตลอดจนเขียนตอบข้อสอบอย่างระมัดระวังและรอบคอบ วิธีการเรียนนี้นำไปสู่ผลการเรียนที่ได้คะแนนในการสอบ (อ้างถึงใน สุรีย์ จงสถาพรสิทธิ์, 2543)

2.2.6 รูปแบบการเรียนของออกฟอร์ดและเริด (Oxford and Reid, 1993) ได้แบ่งลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยพื้นฐาน อยู่ในคำจำกัดความ ดังนี้

(1) การเรียนรู้โดยการใช้สายตา (Visual Learning) ซึ่งรวมถึงการใช้สายตาอ่านเรื่องและการศึกษาแผนผัง แผนภูมิ และสื่อประกอบภาพอื่น ๆ เช่น รูปภาพ ป้ายประกาศ วีดิทัศน์ และภาพยนตร์

(2) การเรียนรู้โดยการฟัง (Auditory Learning) หมายถึง การเรียนรู้งานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฟัง เช่น การฟังบรรยาย บทสนทนา แถบบันทึกเสียง และคำสั่ง

(3) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ (Kinesthetic Learning) หมายถึง การเรียนรู้จากการปฏิบัติตนในสถานการณ์จำลองที่จำเป็นต้องมีการเคลื่อนไหวในสถานการณ์การเรียนนั้น เช่น การแสดงบทบาท การแสดงละคร และการสัมภาษณ์ รวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างสมบูรณ์ด้วย

(4) การเรียนรู้โดยการกระทำ (Tactile Learning) ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำงานต่าง ๆ เช่น การสร้างรูปจำลอง การทำการทดลอง และการเรียนจากวัตถุต่าง ๆ ที่จับต้องได้ เช่น สมุดภาพ หรือบัตรคำ

(5) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Individual Learning) หมายถึง การที่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียน

(6) การเรียนรู้ด้วยการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Group Learning) หมายถึง สถานการณ์ในการเรียนที่ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมชั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้หรือเป็นกลุ่ม

2.2.7 รูปแบบการเรียนของสโตน (Stone, 1987) ได้แบ่งรูปแบบการเรียนรู้เป็น 2 แบบ คือ

(1) แบบรับ (The Receptive Style) พฤติกรรมในการศึกษาหาความรู้ของผู้เรียนแบบนี้คือ ผู้เรียนชอบที่จะได้ความรู้โดยวิธีประเพณีนิยม (Traditionally Organized Form) พอใจในวิธีการสอนแบบบรรยาย ชอบดูการสาธิตจากผู้สอน อ่านหนังสือเฉพาะที่ผู้สอนกำหนดให้ และชอบที่จะให้ผู้สอนบอกว่าควรทำอะไร

(2) แบบค้นพบด้วยตนเอง (The Discovery Style) พฤติกรรมในการศึกษาหาความรู้ของผู้เรียนแบบนี้คือ ผู้เรียนชอบศึกษาโครงสร้างหรือหลักที่สำคัญ ๆ มากกว่ารายละเอียดของเนื้อหาวิชา พอใจที่จะได้รับความรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ชอบวิธีสอนที่มีกิจกรรมเป็นแบบอภิปรายการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การศึกษารายบุคคล การมอบหมายงานให้รับผิดชอบ และการศึกษาที่ให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหา (อ้างถึงในรชรินทร์ ฉายแก้ว, 2536)

2.2.8 รูปแบบการเรียนรู้ภาษาของพัชรพรหม ม.รัตนพล (2541) ได้ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ และได้แบ่งลักษณะการเรียนรู้ โดยยึดตามแนวคิดของออกฟอร์ด (Oxford, 1991) ซึ่งได้แบ่งลักษณะวิธีการเรียนรู้ภาษาของแบบประเมินลักษณะการเรียนรู้ภาษา ประกอบด้วยวิธีการเรียนรู้ 5 มิติใหญ่ ๆ คือ

(1) ลักษณะการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้ประสาทสัมผัส (Sensory Preference; Visual, Auditory, Hands-on) เป็นการเรียนรู้ที่แสดงว่าผู้เรียนถนัดใช้ตา ดู ถนัดใช้หู ฟัง และสนทนา หรือถนัดใช้มือในการทำกิจกรรม

(2) ลักษณะการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสัมพันธ์ภาพของผู้เรียนที่มีต่อผู้อื่น (Relations with Others; Extroversion, Introversion) เป็นการเรียนรู้ที่จะแสดงว่าผู้เรียนมีลักษณะเปิดเผย ชอบสังคม หรือมีลักษณะเก็บตัว เินอาย ชอบทำงานคนเดียว

(3) ลักษณะการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับความคิดและการไตร่ตรองของผู้เรียน (Relation with Ideas; Intuitive, Concrete/Sequential) เป็นการเรียนรู้ที่แสดงว่าผู้เรียนมักแสวงหากฎเกณฑ์ทางภาษาใหม่ และหลีกเลี่ยงการเรียนไปที่ละขั้น หรือผู้เรียนมักไม่ข้ามขั้นตอนใด ๆ ในการทำกิจกรรมทางภาษา และชอบนำกลวิธีในการจำมาใช้อยู่เสมอ

(4) ลักษณะการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการริเริ่มภาระงาน (Orientation to Learning Tasks; Closure, Openness) เป็นการเรียนรู้ที่แสดงว่าผู้เรียนมีความละเอียดรอบคอบในการวางแผน ในการกระทำภาระงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมักต้องการคำอธิบายถึงภาระงานนั้นอย่างครบถ้วน และที่แสดงว่าผู้เรียนชอบเรียนรู้โดยการค้นพบตัวเอง รู้สึกสนุกและผ่อนคลายกับกิจกรรมทางภาษา โดยมักไม่คำนึงถึงการวางแผนภาระงานไว้ล่วงหน้า

(5) ลักษณะการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับความคิดและมุมมองต่าง ๆ (Overall Orientation; Global, Analytic) เป็นการเรียนรู้ที่แสดงว่าผู้เรียนมักใช้กลวิธีในการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อคาดเดาความหมายของภาษาใหม่ หรือผู้เรียนที่ต้องศึกษารายละเอียดของภาษา และกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ก่อนการสรุปคำตอบใหม่ (อ้างอิงใน Brown, 1989)

2.3. จำแนกตามแบบความคิด เช่น

2.3.1 รูปแบบการเรียนรู้ของ คอลบ์ (Kolb, 1995) ได้แบ่งวิธี การเรียนรู้ของผู้เรียนตามแบบการคิดโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็น 4 แบบ คือ

(1) แบบคิดทางเดียว (Converger Style) บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำแนวคิดที่เป็นนามธรรมไปใช้ในการปฏิบัติ สามารถสรุปวิธีการที่ถูกต้องที่สุดเพียงวิธีเดียวที่จะสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้

(2) แบบช่างคิด (Diverger Style) บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการรับรู้และสร้างจินตนาการต่าง ๆ ขึ้นเอง จะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องการความคิดหลากหลาย ชอบงานด้านศิลปะและมักใช้อารมณ์

(3) แบบเจ้าหลักการ (Assimilator Style) บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสรุปหลักการ สนใจในทฤษฎีต่าง ๆ มักไม่คำนึงถึงการนำทฤษฎีไปใช้

(4) แบบนักปฏิบัติ (Executive Style) บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้เป็นผู้ที่ชอบลงมือปฏิบัติ ชอบทดลอง จะทำงานได้ดีในสถานการณ์ที่ต้องใช้การปรับตัว มักใช้วิธีการที่ตนเองคิดขึ้นเอง ชอบทำงานกับบุคคล

2.3.2 รูปแบบการเรียนรู้ของวิทกินและคณะ (Witkin et.al, 1977) แบ่งวิธีการเรียนรู้ตามแบบการคิดของผู้เรียน ออกเป็น 2 แบบ คือ

(1) แบบพึ่งพาสถานที่แวดล้อม (Field Dependent Style) ผู้ที่มีแบบการคิดแบบนี้จะสามารถเจาะเข้าถึงเนื้อหาส่วนย่อยที่เป็นส่วนประกอบของเนื้อหาสาระส่วนรวม และเข้าใจด้วยว่าส่วนย่อยนั้นเป็นส่วนที่แตกต่างหากออกมาจากส่วนรวมทั้งหมดอย่างไร และเป็นผู้ที่สามารถนำระบบโครงสร้างของการแก้ปัญหาของตนเอง ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

(2) แบบไม่พึ่งพาสถานการณ์ (Field Independent Style) ผู้ที่มีแบบการคิดแบบนี้ มีลักษณะการคิดวกวน ขาดการพินิจพิเคราะห์ในสาระที่ได้รับ จึงมองสิ่งต่าง ๆ ในภาพรวมได้ดี จะต้องอาศัยการมองเห็นเนื้อหาสาระที่เป็นส่วนรวมทั้งหมดก่อนเพื่อเป็นแนวทางสำหรับทำความเข้าใจเนื้อหาส่วนย่อยซึ่งเป็นส่วนประกอบรวมทั้งหมด และจะไม่สามารถแยกแยะเนื้อหาสาระได้โดยไม่มีบริบทหรือสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วย

2.3.3 รูปแบบการเรียนของ Jung (1923) แบ่งวิธีการเรียนของผู้เรียนตามแบบการคิดเป็น 2 แบบ คือ

(1) แบบเก็บตัว (Introvert Style) ลักษณะโดยทั่วไป เป็นคนเก็บตัว ชอบอยู่คนเดียว ชอบอ่านหนังสือมากกว่าสมาคม ชอบฝัน ชอบถกแบบนามธรรม ยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นภายในไม่ขึ้นกับสถานการณ์ภายนอก

(2) แบบแสดงตัว (Extrovert Style) ลักษณะทั่วไป เป็นผู้ที่คล่องแคล่ว ว่องไวอยู่ตลอดเวลา มีความเชื่อมั่นในตนเอง ยึดถือความจริงภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม มองโลกในแง่ดี ชอบร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น ทำงานเป็นทีมได้ดี (อ้างถึงใน เมธี ปิณฑานานนท์, 2541)

2.3.4 รูปแบบการเรียนของคาแกนและคณะ (Kagan et al., 1964) แบ่งวิธีการเรียนของผู้เรียนตามแบบการคิดเป็น 3 แบบ คือ

(1) แบบคิดแบบวิเคราะห์ (Analytical Style) เป็นผู้รับรู้อะไรในรูปของส่วนย่อยมากกว่าส่วนรวม นำส่วนย่อยมาประกอบเป็นความนึกคิด

(2) แบบคิดแบบโยงความสัมพันธ์ (Relational Style) เป็นผู้พยายามโยงสิ่งต่าง ๆ ให้มาสัมพันธ์กัน

(3) แบบคิดแบบจำแนกประเภท (Categorical Style) เป็นผู้จัดสิ่งเร้าเป็นประเภทตามความรู้หรือประสบการณ์ โดยไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสิ่งเร้า

2.3.5 รูปแบบการเรียนของฮันนี และมัมฟอร์ด (Honey and Mumford, 1982) แบ่งวิธีการเรียนของผู้เรียนตามแบบการคิดเป็น 4 แบบ คือ

(1) แบบคตินักกิจกรรม (Activist Style) ชอบเรียนแบบที่ต้องออกมาแสดง มานำผู้อื่น

(2) แบบคตินักไตร่ตรอง (Reflector Style) ชอบทบทวน ชอบฟังบรรยาย ไม่ชอบนำการประชุม แต่ถ้ามีเวลาสำหรับเตรียมตัวจะทำได้ดี ไม่ชอบปรากฏตัวต่อหน้าฝูงชน

(3) แบบคตินักทฤษฎี (Theorist Style) ชอบเรียนแบบสืบสวนสอบสวน ชอบตอบปัญหาปลายเปิด

(4) แบบคตินักปฏิบัติ (Pragmatist Style) ชอบฝึกฝนเทคนิควิธี ชอบทำโครงการจริง ชอบเรียนแบบเข้าห้องปฏิบัติการ

จากรูปแบบการเรียนรู้ที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าแต่ละรูปแบบการเรียนแบ่งย่อยอีกหลายแบบ ซึ่งมีทั้งที่คล้ายกันและแตกต่างกัน การเลือกใช้รูปแบบการเรียนใดเป็นตัววัดรูปแบบการเรียนหรือวิธีการเรียนของผู้เรียนนั้น ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ศึกษารูปแบบการเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนภาษาของนิสิต/นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศมีดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้

งานวิจัยในประเทศ

รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์ (2548) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามเพศ ปีที่เข้าศึกษา และสาขาวิชาเอก โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนามาจากแบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ของกราชราและไรช์แมน การวิจัยพบว่า

1. นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมากที่สุด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมาคือ แบบฟังพา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60 แบบมีส่วนร่วม จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 แบบอิสระ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 แบบหลีกเลี่ยง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 และแบบแข่งขันน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90

2. นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีเพศต่างกัน ปีที่เข้าศึกษาต่างกัน และสาขาวิชาเอกต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

สุรศักดิ์ ยอดหาญ (2546) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร วัดวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนามาจากแบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ของกราชราและไรช์แมน (Grasha and Reichman) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมาคือ แบบอิสระ แบบร่วมมือ แบบฟังพา แบบแข่งขัน และแบบหลีกเลี่ยง น้อยที่สุด นอกจากนี้พบว่า เพศ ปีที่เข้าศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา และสถาบันราชภัฏที่ศึกษาต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ที่ไม่แตกต่างกัน

ภรณ์ชนก บุรณะเรข (2545) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด มีรูปแบบการเรียนแบบฟังพา รองลงมา และมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง

น้อยที่สุด นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออก แต่ละระดับชั้น และแต่ละประเภทวิชา มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

จงกล พูลสวัสดิ์ (2541) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนิสิต ศึกษาศาสตร์-เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตสาขาศึกษาศาสตร์-เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) เปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตจำแนกตามเพศ และชั้นปี 3) ศึกษารูปแบบการสอนของอาจารย์ที่นิสิตชอบ โดยใช้แบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ของกราช่าและไรช์แมน (Grasha and Reichman) ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตสาขาศึกษาศาสตร์-เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก
2. นิสิตหญิงและนิสิตชายมีรูปแบบการเรียนรู้แต่ละแบบไม่แตกต่างกัน
3. นิสิตต่างชั้นปีมีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ และแบบหลีกเลี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ
4. นิสิตชอบรูปแบบการสอนแบบบูรณาการ การพาไปศึกษานอกสถานที่ สัมมนา มีผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย บรรยาย และอภิปรายอยู่ในระดับมาก

สุพรรณ เศรษฐมกุล (2536) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 794 คน และใช้แบบวัดแบบการเรียนรู้ของกราช่าและไรช์แมน (Grasha and Reichman) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูงสุด ชอบแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือรองลงมา และชอบแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบแบบเรียนกับระดับชั้นปี สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักศึกษาต่างระดับชั้นปี และต่างสาขาวิชา ชอบแบบการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ชอบแบบการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชั้นปีระดับต้น ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูงสุด นักศึกษาชั้นปีระดับปลายชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูงสุด ส่วนนักศึกษสาขาวิชา สังคมศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูงสุด นักศึกษาสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ชอบแบบการเรียนรู้ร่วมมือสูงสุด สำหรับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง และระดับต่ำ ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูงสุด แต่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับกลาง ชอบแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงสุด

ชวนสิทธิ์ สุชาติ (2532) ได้ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ในระดับอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตชั้นปีที่ 4 จากสาขาการศึกษาวิชาเอก ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยจัดแบ่งรูปแบบการเรียนรู้ออกเป็น 6 แบบ ตามแนวของกราช่า และไรช์แมน การศึกษาพบว่า นิสิตมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูงสุด รองลงมาเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และ

แบบหลีกเลี่ยงต่ำสุด นิสิตที่มีวิชาเอกแตกต่างกันมีแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วมแตกต่างกัน นิสิตหญิงมีรูปแบบการเรียนแบบพึ่งพาสูงกว่านิสิตชาย นิสิตชายมีรูปแบบการเรียนแบบอิสระสูงกว่านิสิตหญิง ส่วนนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ทัศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้เครื่องมือแบบวัดแบบการเรียนของกราดาและไรซ์แมน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชอบรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือมาก ส่วนแบบอื่น อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบพึ่งพา และแบบแข่งขัน นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ชอบรูปแบบการเรียนแบบแข่งขันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนแบบอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน สำหรับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำชอบรูปแบบการเรียนแต่ละแบบไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังหารูปแบบการเรียนของนักศึกษาที่มาเรียนเป็นประจำกับการเรียนเป็นครั้งคราวและไม่เคยมาเรียน พบว่า นักศึกษาที่มาเรียนเป็นประจำชอบรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง แตกต่างจากนักศึกษาที่มาเรียนเป็นครั้งคราวและไม่เคยมาเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนรูปแบบการเรียนอื่น ๆ พบว่า ไม่แตกต่าง

อุไรรัตน์ ศรีสวย (2526) ได้ทำการศึกษาสัมพันธระหว่างรูปแบบการเรียนกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอกของนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบวัดการเรียนของกราดาและไรซ์แมน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนแบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ อยู่ในเกณฑ์สูง มีลักษณะการเรียนแบบพึ่งพา แบบอิสระ และแบบแข่งขัน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีลักษณะการเรียนแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ รูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา มีความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีขนาดความสัมพันธ์ 0.13 นักศึกษาที่มีวิชาเอกต่างกันมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงและแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนรูปแบบการเรียนแบบอื่นไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอกอย่างมีนัยสำคัญระดับชั้นปี และวิชาเอกมีปฏิสัมพันธ์กับอย่างมีนัยสำคัญในด้านการเรียนแบบพึ่งพา และแบบแข่งขัน

ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2525) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4 สาขา คือ สาขา วิทยาศาสตร์ บริสุทธิ์ สาขาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ จำนวน 750 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดการเรียนของกราดาและไรซ์แมน (Grasha and Reichman) ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชอบรูปแบบการเรียนแบบที่ 4 แบบ คือชอบรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือค่อนข้างสูง ชอบรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบอิสระอยู่ในระดับปานกลาง และไม่ชอบรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงและแบบแข่งขัน

2. นิสิตเพศชายชอบรูปแบบการเรียนแบบอิสระสูงกว่านิสิตเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นิสิตหญิงชอบรูปแบบการเรียนแบบฟังพา และแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตชาย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

3. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ชอบรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือและแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

4. นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนอิสระ แบบฟังพา และแบบมีส่วนร่วมต่างกัน

5. นิสิตชั้นปีที่ 1 ชอบรูปแบบการเรียนแบบฟังพามากกว่าชั้นปีอื่นๆ และนิสิตชั้นปีที่ 4 ชอบรูปแบบการเรียนแบบฟังพาน้อยที่สุด

6. รูปแบบการเรียนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในทางบวก แต่มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ ยกเว้นรูปแบบการเรียนมีส่วนร่วมกับแบบร่วมมือมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงกับการร่วมมือ และรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงกับแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันในทางลบ

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮอว์วูด (Horwood, 1992) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนานาชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นนักเรียนนานาชาติของมหาวิทยาลัย Murray State จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ Learning Style Profile ของ National Association of Secondary Principals ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ทักษะในการใช้ความคิด (Cognitive Skill) การตอบสนองต่อการรับรู้ (Perceptual Response) วิธีสอนที่ชอบ (Instructional Preference) และวิธีเรียนที่ชอบ (Study Preference) ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบทางด้านการตอบสนองต่อการรับรู้ มีความสัมพันธ์มากที่สุด

กิลด์ (Guild, 1980) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยแมสซาชูเซต (University of Massachusetts) เพื่อที่จะให้อาจารย์นำรูปแบบการเรียนมาใช้ประโยชน์ในการสอนในชั้นเรียน พบว่า

1. นักศึกษามีแนวทางในการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะจัดเป็นลักษณะรูปแบบการเรียนของแต่ละคน

2. คุณลักษณะของรูปแบบการเรียนสามารถประเมินผลและจำแนกได้

3. คุณลักษณะของรูปแบบการเรียนมีผลต่อบุคคลในทิศทางที่ต่างกัน และมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อรูปแบบการเรียนของบุคคล

4. ทฤษฎีรูปแบบการเรียน มีความสำคัญในการที่จะนำมาใช้สำหรับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ฟินเลย์ (Finley, 1990) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การรายงานตนเอง 3 ด้าน ของแบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยโคโลราโด จำนวน 700 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสำรวจ 3 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามกระบวนการเรียนรู้ (SPQ) แบบสำรวจวิธีการเรียนรู้ (ASI) และแบบสำรวจกระบวนการในการเรียนรู้ (ILP) ผลการวิจัยพบว่า จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ 3 ด้าน แยกออกเป็น 6 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความเข้าใจอย่างละเอียดละออ องค์ประกอบด้านการจัดระบบ องค์ประกอบด้านขีดต่ำสุดของการจดจำองค์ประกอบด้านประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ และความคงทนในการจดจำองค์ประกอบด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และองค์ประกอบด้านแรงจูงใจภายนอก ปรากฏว่า

1. องค์ประกอบด้านขีดต่ำสุดของการจดจำต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงใหม่
2. องค์ประกอบด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแรงจูงใจภายนอก ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการใช้ความรู้และความคิด
3. องค์ประกอบด้านประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ และความคงทนในการจดจำ องค์ประกอบด้านการจัดระบบ และองค์ประกอบด้านความเข้าใจอย่างละเอียดลออ มีความสัมพันธ์ในด้านบวกกับเกรดเฉลี่ยของนิสิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้ภาษา

งานวิจัยในประเทศ

อิสรากรณ์ อินทร์สำราญ (2546) ได้ศึกษาสไตล์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีของเฟลเดอร์และโซโลแมน สไตล์การเรียนรู้ที่ศึกษาประกอบด้วย 4 มิติ ได้แก่ มิติด้านการรับรู้ข้อมูล ประกอบด้วยผู้เรียนแบบประสาทสัมผัสกับผู้เรียนแบบญาณหยั่งรู้ มิติด้านการนำเข้าข้อมูล ประกอบด้วยผู้เรียนแบบภาพและผู้เรียนแบบภาษา มิติด้านการจัดกระทำข้อมูล ประกอบด้วยผู้เรียนแบบปฏิบัติและผู้เรียนแบบไตร่ตรอง ส่วนมิติสุดท้ายคือ มิติด้านการทำความเข้าใจข้อมูล ประกอบด้วยผู้เรียนแบบทำความเข้าใจข้อมูลเป็นส่วน ๆ หรือเป็นขั้นเป็นตอน และผู้เรียนแบบทำความเข้าใจข้อมูลทั้งหมดหรือองค์รวม ผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีสไตล์การเรียนรู้แบบประสาทสัมผัสในมิติด้านการรับรู้ข้อมูลมากที่สุด (61.60) รองลงมาคือแบบปฏิบัติในมิติด้านการจัดกระทำข้อมูล (58.80) ส่วนสไตล์การเรียนรู้ที่พบน้อยที่สุดคือแบบญาณหยั่งรู้ในมิติด้านการรับรู้ข้อมูล (38.40) เมื่อจำแนกเป็นรายมิติพบว่า ด้านการรับรู้ข้อมูลนิสิตมีสไตล์การเรียนรู้แบบประสาทสัมผัส (61.60) มากกว่าญาณหยั่งรู้ (38.40) ด้านการนำเข้าข้อมูลนิสิตมีสไตล์การเรียนรู้แบบภาพ (54.80) มากกว่าแบบภาษา (45.20) ด้านการจัดกระทำข้อมูลนิสิตมีสไตล์การเรียนรู้แบบปฏิบัติ (58.80) มากกว่าแบบไตร่ตรอง (41.20) ด้านการทำความเข้าใจข้อมูลนิสิตมีสไตล์การเรียนรู้แบบองค์รวม (54.30) มากกว่าแบบเป็นขั้นเป็นตอน (45.70)

อาภากรณ์ จินดาประเสริฐ (2540) กล่าวถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาไทยว่า ผู้เรียนเป็นจำนวนมากมีลักษณะขาดความกระตือรือร้น และคุ้นเคยกับการสอนแบบมีผู้สอนคอยป้อนความรู้ให้ และกำหนดว่าผู้เรียนต้องทำอะไร อย่างไร และผู้เรียนมักจะสนใจทำในสิ่งที่จะทำให้คะแนนดีเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงกลวิธีการเรียนรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม เน้นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของตนเอง เจตคติ และพฤติกรรมเหล่านี้ทำให้การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นไปได้ยาก และขาดประสิทธิภาพ

งานวิจัยต่างประเทศ

เมลตัน (Melton, 1990) ได้ศึกษาเรื่องแบบการเรียนรู้ที่ชอบของนักศึกษาจีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนรู้ที่ชอบของนักศึกษาในประเทศจีนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจีน จำนวน 331 คน ซึ่งศึกษาในระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเอก 4 สาขาวิชา คือ ภาษาอังกฤษ 145 คน วรรณคดี 52 คน ธุรกิจ และเศรษฐศาสตร์ 59 คน และแพทยศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ แบบมาตราส่วนประเมินค่าที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของไรด์ (Reid) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งระดับความชอบออกเป็น 3 ระดับ คือ ชอบมาก ชอบน้อย และไม่ชอบ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาจีนชอบแบบการเรียนรู้แบบปฏิบัตินิยม แบบสัมผัสนิยม และแบบเป็นรายบุคคลในระดับมาก ชอบแบบการเรียนรู้แบบจักษุนิยม และแบบโสตนิยมในระดับน้อย และไม่ชอบแบบการเรียนรู้แบบกลุ่ม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนรู้ภาษา ต่างมีเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจรูปแบบหรือวิธีการเรียนที่แตกต่างกันออกไป แต่งานวิจัยเหล่านี้ต่างมีวัตถุประสงค์เหมือนกันคือ ศึกษารูปแบบการเรียนรู้หรือวิธีการเรียนของผู้เรียน และนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ การวิจัยรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงเป็นแนวทางสำคัญในการจัดรูปแบบการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการศึกษาโดยใช้แบบสำรวจการเรียนรู้ของกราดาและไรซ์แมน และใช้แบบสำรวจการเรียนรู้แบบอื่น ซึ่งการเลือกใช้แบบสำรวจใดเป็นแนวทางในการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับรูปแบบการเรียนรู้ใดที่สามารถช่วยผู้วิจัยหาคำตอบในการวิจัยได้มากที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของกราดาและไรซ์แมนเพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียน ที่เรียนวิชาภาษาจีนในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งลักษณะของแบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ของกราดาและไรซ์แมนนั้น เป็นแบบสำรวจที่ให้ผู้เรียนสำรวจพฤติกรรมในการเรียนของตนเอง การสำรวจพฤติกรรมในการเรียนตามแบบของ กราดาและไรซ์แมนนั้น สามารถช่วยผู้วิจัยตอบคำถามได้ว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมในการเรียนเป็นอย่างไร เช่น ผู้เรียนชอบการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน หรือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน หรือไม่

ขอการมีปฏิสัมพันธ์ใด ๆ กับทั้งผู้สอนและผู้เรียน เป็นต้น ซึ่งการทราบข้อมูลทางด้านพฤติกรรม การเรียนของผู้เรียน สามารถช่วยให้ผู้สอนจัดกิจกรรมในการเรียนได้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียน ของผู้เรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนได้อย่างสูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีขั้นตอนและรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาจีนในปีการศึกษา 2550 จำนวน 204 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาจีนในปีการศึกษา 2550 โดยการสุ่มแบบแบ่งระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ตามเกณฑ์ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สํารวจจำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาจีนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในปีการศึกษา 2550
2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)
3. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปี และกลุ่มวิชา โดยกำหนดสัดส่วน
4. ทำการสุ่มนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาจีนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เป็น
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปี และกลุ่มวิชา

นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ประชากร (จำนวน)	กลุ่มตัวอย่าง (จำนวน)
1. จำแนกตามเพศ		
ชาย	21	14
หญิง	183	118
รวม	204	132
2. จำแนกตามชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	50	32
ชั้นปีที่ 2	51	33
ชั้นปีที่ 3	56	36
ชั้นปีที่ 4	47	31
รวม	204	132
3. จำแนกตามกลุ่มวิชา		
กลุ่มวิชาเอก	127	82
กลุ่มวิชาโท	61	40
กลุ่มวิชาเลือกเสรี	16	10
รวม	204	132

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถามรูปแบบการเรียนของนิสิต (Student Learning Styles Questionnaire) โดยผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ของกราชราและไรช์แมน (Grasha and Riechmann) ซึ่งแบ่งรูปแบบการเรียนเป็น 6 แบบ คือ

1. แบบอิสระ (Independent Style)
2. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant Style)
3. แบบร่วมมือ (Collaborative Style)
4. แบบพึ่งพา (Dependent Style)
5. แบบแข่งขัน (Competitive Style)
6. แบบมีส่วนร่วม (Participant Style)

แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี และกลุ่มวิชา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิต ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมและความรู้สึกที่มีต่อการเรียนภาษาจีน ข้อคำถามสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนทั้ง 6 แบบ ของกราชราและไรซ์แมน เป็นลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์น้ำหนักของระดับการปฏิบัติพฤติกรรมในการเรียนดังนี้

- 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมนั้นสม่ำเสมอทุกครั้ง
- 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมนั้นบางครั้ง
- 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมนั้นน้อยครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรมนั้นเลย

โดยให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว รูปแบบการเรียนแต่ละแบบมีข้อคำถาม 5 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ ในแต่ละข้อได้สลับที่รูปแบบการเรียน โดยผู้ตอบแบบสอบถามไม่สามารถทราบรูปแบบการเรียนของแต่ละแบบได้ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงเลขข้อคำถามของรูปแบบการเรียน จำแนกตามรูปแบบ 6 แบบ

ลำดับที่	รูปแบบการเรียนภาษาจีน	ข้อคำถามที่				
1	แบบอิสระ (Independent Style)	1	7	13	19	25
2	แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant Style)	2	8	14	20	26
3	แบบร่วมมือ (Collaborative Style)	3	9	15	21	27
4	แบบพึ่งพา (Dependent Style)	4	10	16	22	28
5	แบบแข่งขัน (Competitive Style)	5	11	17	23	29
6	แบบมีส่วนร่วม (Participant Style)	6	12	18	24	30

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ (Student Learning Styles Questionnaire) ของ กราชราและไรช์แมน (Grasha and Riechmann) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามดังกล่าวมาพัฒนาและ ปรับให้เหมาะสม โดยกำหนดแบบสอบถามไว้ 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิต

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเรียนของนิสิต

3. นำแบบสอบถามที่พัฒนาและปรับปรุงเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

3.1 รศ.ดร.ฉลอง ทับศรี

ผู้อำนวยการ โครงการบัณฑิตศึกษา

หลักสูตรนานาชาติ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 รศ.กาญจนา มณีแสง

อาจารย์ประจำ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

3.3 รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

อาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3.4 รศ.นฤมล ลีปิยะชาติ

อาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันออก

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

3.5 ผศ.ดร.วิไล ลิมถาวรานันต์

อาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันออก

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

การหาคุณภาพของเครื่องมือสำหรับการศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนิสิตที่เรียนภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาจีนเป็นวิชาเอก

จำนวน 10 คน เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้แบบสอบถามและปรับปรุงแก้ไขให้ สมบูรณ์

3. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้จนสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ภาษาจีนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2549 ที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามดังกล่าวมาหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์- อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ .89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ในปีการศึกษา 2550

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 ฉบับ โดยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองในรายวิชาที่สอน และให้อาจารย์ท่านอื่นช่วยเก็บแบบสอบถามให้ในรายวิชาที่ไม่ได้สอน ซึ่งเก็บแบบสอบถามได้ 132 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบหาความถูกต้องและความสมบูรณ์ พบว่าแบบสอบถามทุกฉบับมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามโดยวิธีทางสถิติ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามลงรหัสแต่ละฉบับ และจัดทำตารางลงคะแนนเป็นรายชื่อให้ตรงกับรหัสของแต่ละฉบับ

2. นำข้อมูลจากตารางลงคะแนนไปประมวลผลด้วยวิธีการทางสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรายรูปแบบและรายชื่อ เพื่อทราบการกระจายเป็นรายชื่อ ทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนจำแนกตามเพศ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีน จำแนกตามชั้นปีและกลุ่มวิชาของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของแต่ละชั้นปี และแต่ละกลุ่มวิชา โดยวิธีการแบบ LSD (Least Significant Difference) ของฟิชเชอร์ (Fisher) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540)

3. นำข้อมูลค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์รายรูปแบบและรายชื่อมาแปลความหมายจัดลำดับโดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ มีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามเพศ โดยการหาค่าที (t-test)
4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)
5. ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของแต่ละชั้นปี และแต่ละกลุ่มวิชา โดยวิธีการแบบ LSD (Least Significant Difference) ของฟิชเชอร์ (Fisher) ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ชั้นของความอิสระ
SS	แทน	ผลรวมของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละตัวยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
t	แทน	ค่าสถิติแจกแจง t
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจง F
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามเพศ โดยการหาค่า t (t -test) จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way

ANOVA) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่เรียนภาษาจีนคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	14	10.6
หญิง	118	89.4
รวม	132	100
2. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	32	24.2
ชั้นปีที่ 2	33	25.0
ชั้นปีที่ 3	36	27.3
ชั้นปีที่ 4	31	23.5
รวม	132	100
3. กลุ่มวิชา		
กลุ่มวิชาเอก	82	62.1
กลุ่มวิชาโท	40	30.3
กลุ่มวิชาเลือกเสรี	10	7.60
รวม	132	100

จากตารางที่ 3 พบว่า นิสิตที่เรียนภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามเพศ เป็นเพศหญิง จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 89.4 เป็นเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6

จำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตที่เรียนภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5

จำแนกตามกลุ่มวิชา พบว่า นิสิตที่เรียนภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มวิชาเอก จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 62.1 กลุ่มวิชาโท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 กลุ่มวิชาเลือกเสรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60

ตอนที่ 2 ผลการศึกษารูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 โดยรวมรายรูปแบบ และรายข้อ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 โดยรวม เป็นรายรูปแบบ

รูปแบบการเรียน	n = 132		ระดับการปฏิบัติ
	$\bar{X}$	SD	
1. แบบอิสระ	3.45	0.63	ปานกลาง
2. แบบหลักเลี้ยว	2.08	0.64	น้อย
3. แบบร่วมมือ	3.43	0.57	ปานกลาง
4. แบบพึ่งพา	3.19	0.46	ปานกลาง
5. แบบแข่งขัน	2.70	0.62	ปานกลาง
6. แบบมีส่วนร่วม	3.71	0.60	มาก
รวม	3.10	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า รูปแบบการเรียนภาษาจีนโดยภาพรวมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 นิสิตมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.71$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบอิสระ ($\bar{X}=3.45$) แบบร่วมมือ ($\bar{X}=3.43$) แบบพึ่งพา ($\bar{X}=3.19$) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}=2.70$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบหลักเลี้ยว ($\bar{X}=2.08$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบอิสระ
ของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550

ข้อ	พฤติกรรมกรเรียน	n = 132		ระดับการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	SD	
1.	นิสิตชอบเรียนภาษาจีนด้วยตนเอง	3.63	0.85	มาก
7.	นิสิตจะสนใจเรียนเมื่อคิดว่าเนื้อหาวิชาภาษาจีนนั้นสำคัญ	3.55	1.27	มาก
13.	นิสิตเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนวิชาภาษาจีนของตนเอง	3.05	0.94	ปานกลาง
19.	นิสิตทำการบ้านภาษาจีนเพียงลำพัง	3.53	1.05	ปานกลาง
25.	นิสิตศึกษาค้นคว้าเนื้อหาภาษาจีนเพิ่มเติมในประเด็นที่สนใจ	3.54	0.92	มาก
	รวม	3.45	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบอิสระโดยภาพรวมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.45 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตชอบเรียนภาษาจีนด้วยตนเอง ($\bar{X}$ = 3.63) นิสิตจะสนใจเรียนเมื่อคิดว่าเนื้อหาวิชาภาษาจีนนั้นสำคัญ ($\bar{X}$ = 3.55) นิสิตศึกษาค้นคว้าเนื้อหาภาษาจีนเพิ่มเติมในประเด็นที่สนใจ ($\bar{X}$ = 3.54) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนนิสิตทำการบ้านภาษาจีนเพียงลำพัง ($\bar{X}$ = 3.53) และนิสิตเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนวิชาภาษาจีนของตนเอง ($\bar{X}$ = 3.05) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบ
 หลีกเลี้ยง ของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปี
 การศึกษา 2550

ข้อ	พฤติกรรมกรเรียน	n = 132		ระดับการ ปฏิบัติ
		$\bar{X}$	SD	
2.	นิสิตไม่สนใจเนื้อหาหรือกิจกรรมวิชาภาษาจีนในชั้นเรียน	1.93	0.86	น้อย
8.	นิสิตไม่เข้าชั้นเรียนภาษาจีนได้ก็จะทำ	1.67	0.96	น้อย
14.	นิสิตขอให้อาจารย์งดเรียนวิชาภาษาจีน	2.27	0.98	น้อย
20.	นิสิตเรียนภาษาจีนเพียงเพื่อให้จบตามหลักสูตร	2.29	1.12	น้อย
26.	นิสิตไม่ทำแบบฝึกหัดภาษาจีนที่ยาก จะทำเฉพาะที่ง่าย เท่านั้น	2.29	0.93	น้อย
	รวม	2.08	0.64	น้อย

จากตารางที่ 6 พบว่า รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี้ยงโดยภาพรวมของนิสิตคณะ
 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.08
 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตเรียนภาษาจีนเพียงเพื่อให้
 จบตามหลักสูตร ($\bar{X}=2.29$) นิสิตไม่ทำแบบฝึกหัดภาษาจีนที่ยาก จะทำเฉพาะที่ง่ายเท่านั้น
 ($\bar{X}=2.29$) นิสิตขอให้อาจารย์งดเรียนวิชาภาษาจีน ($\bar{X}=2.27$) นิสิตไม่สนใจเนื้อหาหรือกิจกรรม
 วิชาภาษาจีนในชั้นเรียน ($\bar{X}=1.93$) และนิสิตไม่เข้าชั้นเรียนภาษาจีนได้ก็จะทำ ($\bar{X}=1.67$) ทุกข้อมี
 ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบร่วมมือ
ของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550

ข้อ	พฤติกรรมกรเรียน	$n = 132$		ระดับการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	SD	
3.	นิสิตสามารถเรียนภาษาจีนได้ดีขึ้น ถ้าได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ	3.70	0.86	มาก
9.	นิสิตใช้ภาษาจีนพูดคุยกับเพื่อนนอกชั้นเรียน	3.00	1.01	ปานกลาง
15.	นิสิตสนใจทำงานวิชาภาษาจีนที่อาจารย์มอบหมายให้ทำเป็นกลุ่ม	3.25	0.89	ปานกลาง
21.	นิสิตขอให้อาจารย์เปิดโอกาสอภิปรายเนื้อหาที่เรียนเป็นภาษาจีน	3.20	1.03	ปานกลาง
27.	นิสิตคิดว่าการเรียนภาษาจีนให้ได้ผลเกิดจากการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างอาจารย์กับนิสิต	4.03	0.88	มาก
	รวม	3.43	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือโดยภาพรวมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.43 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตคิดว่าการเรียนภาษาจีนให้ได้ผลเกิดจากการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างอาจารย์กับนิสิต ($\bar{X}=4.03$) และนิสิตสามารถเรียนภาษาจีนได้ดีขึ้น ถ้าได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ ($\bar{X}=3.70$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ส่วนนิสิตสนใจทำงานวิชาภาษาจีนที่อาจารย์มอบหมายให้ทำเป็นกลุ่ม ($\bar{X}=3.25$) นิสิตขอให้อาจารย์เปิดโอกาสอภิปรายเนื้อหาที่เรียนเป็นภาษาจีน ($\bar{X}=3.20$) และนิสิตใช้ภาษาจีนพูดคุยกับเพื่อนนอกชั้นเรียน ($\bar{X}=3.00$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบฟังพา ของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550

ข้อ	พฤติกรรมกรเรียน	n = 132		ระดับการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	SD	
4.	นิสิตคิดว่าเนื้อหาภาษาจีนที่อาจารย์สอนถูกต้องเสมอ	3.95	0.71	มาก
10.	นิสิตไม่คิดถึงประเด็นปัญหาภาษาจีนที่ไม่ได้อยู่ในหนังสือหรือที่อาจารย์ไม่ได้กล่าวถึง	2.58	0.93	ปานกลาง
16.	นิสิตต้องการให้อาจารย์เขียนสิ่งที่สอนบนกระดาน	3.86	0.99	มาก
22.	นิสิตคิดว่าการเรียนภาษาจีนจากตำราและการสอนของอาจารย์ก็เพียงพอแล้ว	2.19	0.88	น้อย
28.	นิสิตเรียนเนื้อหาภาษาจีนที่ยากได้โดยการอธิบายของอาจารย์เท่านั้น	3.39	0.92	ปานกลาง
	รวม	3.19	0.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า รูปแบบการเรียนแบบฟังพาโดยภาพรวมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.19 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตคิดว่าเนื้อหาภาษาจีนที่อาจารย์สอนถูกต้องเสมอ ($\bar{X}=3.95$) และนิสิตต้องการให้อาจารย์เขียนสิ่งที่สอนบนกระดาน ($\bar{X}=3.86$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

นิสิตเรียนเนื้อหาภาษาจีนที่ยากได้โดยการอธิบายของอาจารย์เท่านั้น ($\bar{X}=3.39$) และนิสิตไม่คิดถึงประเด็นปัญหาภาษาจีนที่ไม่ได้อยู่ในหนังสือหรือที่อาจารย์ไม่ได้กล่าวถึง ($\bar{X}=2.58$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนนิสิตคิดว่าการเรียนภาษาจีนจากตำราและการสอนของอาจารย์ก็เพียงพอแล้ว ($\bar{X}=2.19$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบแข่งขัน
ของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550

ข้อ	พฤติกรรมกรเรียน	n = 132		ระดับการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	SD	
5.	นิสิตมักจะตอบคำถามภาษาจีนในชั้นเรียนได้ก่อนเพื่อน	2.63	0.83	ปานกลาง
11.	นิสิตคิดว่าการเรียนภาษาจีนให้ได้ผลดีนั้นจำเป็นต้องมีการแข่งขัน	2.73	1.07	ปานกลาง
17.	นิสิตชอบเรียนภาษาจีน เมื่อทำคะแนนได้ดีกว่าเพื่อน ๆ	2.97	1.13	ปานกลาง
23.	นิสิตพยายามทำงานวิชาภาษาจีนที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนให้ดีหรือเร็วกว่าเพื่อน ๆ	2.71	0.92	ปานกลาง
29.	นิสิตชอบทำกิจกรรมที่มีการแข่งขันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มในวิชาภาษาจีน	2.49	0.91	ปานกลาง
	รวม	2.70	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า รูปแบบการเรียนแบบแข่งขันโดยภาพรวมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.70 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตชอบเรียนภาษาจีนเมื่อทำคะแนนได้ดีกว่าเพื่อน ๆ ($\bar{X}=2.97$) นิสิตคิดว่าการเรียนภาษาจีนให้ได้ผลดีนั้นจำเป็นต้องมีการแข่งขัน ($\bar{X}=2.73$) นิสิตพยายามทำงานวิชาภาษาจีนที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนให้ดีหรือเร็วกว่าเพื่อน ๆ ($\bar{X}=2.71$) นิสิตมักจะตอบคำถามภาษาจีนในชั้นเรียนได้ก่อนเพื่อน ($\bar{X}=2.63$) และนิสิตชอบทำกิจกรรมที่มีการแข่งขันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มในวิชาภาษาจีน ($\bar{X}=2.49$) ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550

ข้อ	พฤติกรรมการเรียน	n = 132		ระดับการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	SD	
6.	นิสิตร่วมกิจกรรมที่ใช้ภาษาจีนในชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้	3.58	0.92	มาก
12.	นิสิตทำงานวิชาภาษาจีนที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนทันที	3.14	0.81	ปานกลาง
18.	นิสิตคิดว่ากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่น่าสนใจ	4.12	0.84	มาก
24.	นิสิตได้ความรู้ภาษาจีนจากในชั้นเรียนมากกว่าศึกษาด้วยตนเองนอกชั้นเรียน	3.74	0.89	มาก
30.	นิสิตเต็มใจทำงานวิชาภาษาจีนที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียน ไม่ว่าจะงานนั้นจะยากหรือง่าย	3.99	0.87	มาก
	รวม	3.71	0.60	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมโดยภาพรวมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.71 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตคิดว่ากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ($\bar{X}=4.12$) นิสิตเต็มใจทำงานวิชาภาษาจีนที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียน ไม่ว่าจะงานนั้นจะยากหรือง่าย ($\bar{X}=3.99$) นิสิตได้ความรู้ภาษาจีนจากในชั้นเรียนมากกว่าศึกษาด้วยตนเองนอกชั้นเรียน ($\bar{X}=3.74$) และนิสิตร่วมกิจกรรมที่ใช้ภาษาจีนในชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ($\bar{X}=3.58$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ส่วนนิสิตทำงานวิชาภาษาจีนที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนทันที ($\bar{X}=3.14$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามเพศ โดยการหาค่าที (t-test) จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามเพศ

รูปแบบการเรียน	n = 14		ระดับการปฏิบัติ	n = 118		ระดับการปฏิบัติ
	เพศชาย			เพศหญิง		
	$\bar{X}$	SD		$\bar{X}$	SD	
1. แบบอิสระ	3.68	0.55	มาก	3.43	0.63	ปานกลาง
2. แบบหลีกเลี่ยง	2.01	0.58	น้อย	2.09	0.65	น้อย
3. แบบร่วมมือ	3.54	0.47	มาก	3.42	0.58	ปานกลาง
4. แบบพึ่งพา	3.18	0.58	ปานกลาง	3.19	0.45	ปานกลาง
5. แบบแข่งขัน	2.77	0.72	ปานกลาง	2.70	0.62	ปานกลาง
6. แบบมีส่วนร่วม	3.85	0.52	มาก	3.69	0.61	มาก
รวม	3.17	0.25	ปานกลาง	3.09	0.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามเพศโดยภาพรวม เพศชาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.17 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.09 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อวิเคราะห์รูปแบบการเรียนจำแนกตามเพศเป็นรายรูปแบบ พบว่า เพศชายมีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ =3.85) แบบอิสระ ($\bar{X}$ =3.68) และแบบร่วมมือ ($\bar{X}$ =3.54) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบพึ่งพา ($\bar{X}$ =3.18) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}$ =2.77) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}$ =2.01) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ในเพศหญิง มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.69$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบอิสระ ($\bar{X}=3.43$) แบบร่วมมือ ($\bar{X}=3.42$) แบบพึ่งพา ($\bar{X}=3.19$) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}=2.70$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=2.09$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามเพศ

รูปแบบการเรียน	เพศ				<i>t</i>	<i>p</i>
	เพศชาย		เพศหญิง			
	<i>n</i> = 14		<i>n</i> = 118			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แบบอิสระ	3.68	0.55	3.43	0.63	1.41	0.15
2. แบบหลีกเลี่ยง	2.01	0.58	2.09	0.65	-0.45	0.64
3. แบบร่วมมือ	3.54	0.47	3.42	0.58	0.72	0.46
4. แบบพึ่งพา	3.18	0.58	3.19	0.45	-0.05	0.95
5. แบบแข่งขัน	2.77	0.72	2.70	0.62	0.40	0.69
6. แบบมีส่วนร่วม	3.85	0.52	3.69	0.61	0.92	0.35
รวม	3.17	0.25	3.09	0.33	0.91	0.36

จากตารางที่ 12 พบว่า เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 ระหว่างเพศชายและเพศหญิงแล้ว โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายรูปแบบ พบว่าทุกรูปแบบไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อ 1 ที่กำหนดไว้ว่า นิสิตที่มีเพศต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี

รูปแบบการเรียน	n = 32		n = 33		n = 36		n = 31				
	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4				
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD			
1. แบบอิสระ	3.36	0.61	3.37	0.66	ปานกลาง	3.50	0.51	มาก	3.60	0.73	มาก
2. แบบหลีกเลี่ยง	1.80	0.67	2.18	0.51	น้อย	2.25	0.58	น้อย	2.10	0.75	น้อย
3. แบบร่วมมือ	3.59	0.58	3.44	0.46	มาก	3.31	0.54	ปานกลาง	3.40	0.69	ปานกลาง
4. แบบพึ่งพา	3.17	0.42	3.33	0.49	ปานกลาง	3.22	0.38	ปานกลาง	3.01	0.51	ปานกลาง
5. แบบแข่งขัน	2.73	0.62	2.67	0.60	ปานกลาง	2.72	0.55	ปานกลาง	2.69	0.75	ปานกลาง
6. แบบมีส่วนร่วม	3.81	0.57	3.73	0.49	มาก	3.54	0.48	มาก	3.78	0.81	มาก
รวม	3.08	0.29	3.12	0.35	ปานกลาง	3.09	0.26	ปานกลาง	3.09	0.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวม นิสิตชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.12 นิสิตชั้นปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.09 นิสิตชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.09 และนิสิตชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.08 ทั้งหมดมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อวิเคราะห์รูปแบบการเรียนเป็นรายรูปแบบ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ =3.81) และแบบร่วมมือ ($\bar{X}$ =3.59) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบอิสระ ($\bar{X}$ =3.36) แบบพึ่งพา ($\bar{X}$ =3.17) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}$ =2.73) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}$ =1.80) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

นิสิตชั้นปีที่ 2 มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ =3.73) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบร่วมมือ ($\bar{X}$ =3.44) แบบอิสระ ($\bar{X}$ =3.37) แบบพึ่งพา ($\bar{X}$ =3.33) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}$ =2.67) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}$ =2.18) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

นิสิตชั้นปีที่ 3 มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ =3.54) และแบบอิสระ ($\bar{X}$ =3.50) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบร่วมมือ ($\bar{X}$ =3.31) แบบพึ่งพา ($\bar{X}$ =3.22) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}$ =2.72) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}$ =2.25) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

นิสิตชั้นปีที่ 4 มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ =3.78) และแบบอิสระ ($\bar{X}$ =3.60) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบร่วมมือ ($\bar{X}$ =3.40) แบบพึ่งพา ($\bar{X}$ =3.01) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}$ =2.69) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}$ =2.10) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
แบบอิสระ					
ระหว่างกลุ่ม	3	1.20	0.40	0.99	0.39
ภายในกลุ่ม	128	51.49	0.40		
รวม	131	52.69			
แบบหลักเดียว					
ระหว่างกลุ่ม	3	3.89	1.29	3.23*	0.02
ภายในกลุ่ม	128	51.40	0.40		
รวม	131	55.30			
แบบร่วมมือ					
ระหว่างกลุ่ม	3	1.35	0.45	1.36	0.25
ภายในกลุ่ม	128	42.47	0.33		
รวม	131	43.82			
แบบพึ่งพา					
ระหว่างกลุ่ม	3	1.76	0.58	2.81*	0.04
ภายในกลุ่ม	128	26.82	0.21		
รวม	131	28.59			
แบบแข่งขัน					
ระหว่างกลุ่ม	3	0.07	0.02	0.06	0.98
ภายในกลุ่ม	128	51.87	0.40		
รวม	131	51.95			
แบบมีส่วนร่วม					
ระหว่างกลุ่ม	3	1.54	0.51	1.42	0.24
ภายในกลุ่ม	128	46.38	0.36		
รวม	131	47.93			
โดยภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	3	0.03	0.01	0.11	0.95
ภายในกลุ่ม	128	14.06	0.11		
รวม	131	14.09			

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี นิสิตมีรูปแบบการเรียน
ภาษาจีนแบบหลักเลี้ยง และแบบฟังพา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน
รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบอิสระ แบบร่วมมือ แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม ไม่แตกต่าง
กันจึงยอมรับสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่านิสิตชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน
จากนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการแบบ LSD (Least
Significant Difference) ดังนี้

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบหลักเลี้ยวของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3
		1.80	2.10	2.18	2.25
ชั้นปีที่ 1	1.80	-	0.30 ($p = 0.06$)	0.38* ($p = 0.01$)	0.45* ($p = 0.00$)
ชั้นปีที่ 4	2.10		-	0.08 ($p = 0.62$)	0.15 ($p = 0.34$)
ชั้นปีที่ 2	2.18			-	0.07 ($p = 0.65$)
ชั้นปีที่ 3	2.25				-

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบหลักเลี้ยวของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 ($\bar{X} = 2.18$) กับนิสิตชั้นปีที่ 1 ($\bar{X} = 1.80$) และนิสิตชั้นปีที่ 3 ($\bar{X} = 2.25$) กับนิสิตชั้นปีที่ 1 ($\bar{X} = 1.80$) มีรูปแบบการเรียนแบบหลักเลี้ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 4 กับนิสิตชั้นปีที่ 1 นิสิตชั้นปีที่ 2 กับนิสิตชั้นปีที่ 4 นิสิตชั้นปีที่ 3 กับนิสิตชั้นปีที่ 4 และนิสิตชั้นปีที่ 3 กับนิสิตชั้นปีที่ 2 มีรูปแบบการเรียนแบบหลักเลี้ยวไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบฟังพยางของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 2
		3.01	3.17	3.22	3.33
ชั้นปีที่ 4	3.01	-	0.16 ($p = 0.16$)	0.21 ($p = 0.05$)	0.32* ($p = 0.00$)
ชั้นปีที่ 1	3.17		-	0.05 ($p = 0.63$)	0.16 ($p = 0.15$)
ชั้นปีที่ 3	3.22			-	0.11 ($p = 0.31$)
ชั้นปีที่ 2	3.33				-

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบฟังพยางของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 ($\bar{X} = 3.33$) กับนิสิตชั้นปีที่ 4 ($\bar{X} = 3.01$) มีรูปแบบการเรียนแบบฟังพยางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 1 กับนิสิตชั้นปีที่ 4 นิสิตชั้นปีที่ 3 กับนิสิตชั้นปีที่ 4 นิสิตชั้นปีที่ 3 กับนิสิตชั้นปีที่ 1 นิสิตชั้นปีที่ 2 กับนิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 2 กับนิสิตชั้นปีที่ 3 มีรูปแบบการเรียนแบบฟังพยางไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามกลุ่มวิชา

รูปแบบการเรียน	n = 82		n = 40		n = 10				
	กลุ่มวิชาเอก		กลุ่มวิชาโท		กลุ่มวิชาเลือกเสรี				
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD			
1. แบบอิสระ	3.39	0.67	ปานกลาง	3.52	0.57	มาก	3.74	0.43	มาก
2. แบบหลักเคียง	2.18	0.70	น้อย	2.04	0.50	น้อย	1.54	0.32	น้อย
3. แบบร่วมมือ	3.46	0.60	ปานกลาง	3.34	0.49	ปานกลาง	3.60	0.63	มาก
4. แบบพึ่งพา	3.13	0.50	ปานกลาง	3.28	0.39	ปานกลาง	3.26	0.31	ปานกลาง
5. แบบแข่งขัน	2.74	0.65	ปานกลาง	2.58	0.57	ปานกลาง	2.88	0.53	ปานกลาง
6. แบบมีส่วนร่วม	3.61	0.62	มาก	3.81	0.51	มาก	4.16	0.49	มากที่สุด
รวม	3.08	0.37	ปานกลาง	3.09	0.23	ปานกลาง	3.19	0.16	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 พบว่า รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามกลุ่มวิชา โดยภาพรวม นิสิตกลุ่มวิชาเอก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.08 นิสิตกลุ่มวิชาโท มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.09 นิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.19 ทั้งหมดมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อวิเคราะห์รูปแบบการเรียนเป็นรายรูปแบบ พบว่า นิสิตกลุ่มวิชาเอก มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.61$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบร่วมมือ ($\bar{X}=3.46$) แบบอิสระ ($\bar{X}=3.39$) แบบพึ่งพา ($\bar{X}=3.13$) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}=2.74$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=2.18$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

นิสิตกลุ่มวิชาโท มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.81$) และแบบอิสระ ($\bar{X}=3.52$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบร่วมมือ ($\bar{X}=3.34$) แบบพึ่งพา ($\bar{X}=3.28$) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}=2.58$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=2.04$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

กลุ่มวิชาเลือกเสรี มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.16$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นแบบอิสระ ($\bar{X}=3.74$) และแบบร่วมมือ ($\bar{X}=3.60$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แบบพึ่งพา ($\bar{X}=3.26$) และแบบแข่งขัน ($\bar{X}=2.88$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=1.54$) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามกลุ่มวิชา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
แบบอิสระ					
ระหว่างกลุ่ม	2	1.27	0.63	1.59	0.20
ภายในกลุ่ม	129	51.42	0.39		
รวม	131	52.69			
แบบหลักเดียว					
ระหว่างกลุ่ม	2	3.79	1.89	4.75*	0.01
ภายในกลุ่ม	129	51.50	0.39		
รวม	131	55.30			
แบบร่วมมือ					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.69	0.35	1.04	0.35
ภายในกลุ่ม	129	43.12	0.33		
รวม	131	43.82			
แบบพึ่งพา					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.62	0.31	1.43	0.24
ภายในกลุ่ม	129	27.97	0.21		
รวม	131	28.59			
แบบแข่งขัน					
ระหว่างกลุ่ม	2	1.08	0.54	1.37	0.25
ภายในกลุ่ม	129	50.86	0.39		
รวม	131	51.95			
แบบมีส่วนร่วม					
ระหว่างกลุ่ม	2	3.24	1.62	4.68*	0.01
ภายในกลุ่ม	129	44.68	0.34		
รวม	131	47.93			
โดยภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.47	0.62
ภายในกลุ่ม	129	13.99	0.10		
รวม	131	14.09			

* $p < .05$

จากตารางที่ 18 พบว่า รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามกลุ่มวิชา นิสิตมีรูปแบบการเรียน แบบหลีกเลี่ยง และแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบอิสระ แบบร่วมมือ แบบฟังพา และแบบแข่งขัน ไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่านิสิตกลุ่มวิชาต่างก็มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน

จากนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการแบบ LSD (Least Significant Difference) ดังนี้

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบหลักเลี้ยงของนิสิตคณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนก
ตามกลุ่มวิชา

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	กลุ่มวิชาเลือกเสรี	กลุ่มวิชาโท	กลุ่มวิชาเอก
		1.54	2.04	2.18
กลุ่มวิชาเลือกเสรี	1.54	-	0.50* ($p = 0.02$)	0.64* ($p = 0.00$)
กลุ่มวิชาโท	2.04		-	0.14 ($p = 0.25$)
กลุ่มวิชาเอก	2.18			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 19 การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบหลักเลี้ยงของ
นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามกลุ่ม
วิชา พบว่า นิสิตกลุ่มวิชาโท ($\bar{X} = 2.04$) กับนิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี ($\bar{X} = 1.54$) และนิสิตกลุ่ม
วิชาเอก ($\bar{X} = 2.18$) กับนิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี ($\bar{X} = 1.54$) มีรูปแบบการเรียนแบบหลักเลี้ยง
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตกลุ่มวิชาเอก กับนิสิตกลุ่มวิชาโท มีรูปแบบการเรียนแบบหลักเลี้ยงไม่
แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามกลุ่มวิชา

กลุ่มวิชา	$\bar{X}$	กลุ่มวิชาเอก	กลุ่มวิชาโท	กลุ่มวิชาเลือกเสรี
		3.61	3.81	4.16
กลุ่มวิชาเอก	3.61	-	0.20 ($p = 0.07$)	0.55* ($p = 0.00$)
กลุ่มวิชาโท	3.81		-	0.35 ($p = 0.10$)
กลุ่มวิชาเลือกเสรี	4.16			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 20 การเปรียบเทียบรายคู่ รูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามกลุ่มวิชา พบว่า นิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี ($\bar{X} = 4.16$) กับนิสิตกลุ่มวิชาเอก ($\bar{X} = 3.61$) มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตกลุ่มวิชาโท กับนิสิตกลุ่มวิชาเอก และนิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี กับนิสิตกลุ่มวิชาโท มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิต โดยจำแนกตามเพศ ชั้นปี และกลุ่มวิชา

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพิ่มมากขึ้น
2. สามารถนำผลงานวิจัยที่ได้ไปพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนให้สอดคล้องกับความสนใจของนิสิตมากยิ่งขึ้น
3. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนิสิตมากที่สุด เพื่อนำไปสู่การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง
4. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนภาษาจีน ซึ่งปัจจุบันงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษารูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตในระดับอุดมศึกษามีน้อยมาก

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตที่มีเพศต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน
2. นิสิตที่มีชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน
3. นิสิตที่มีกลุ่มวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาจีนในปีการศึกษา 2550 จำนวน 204 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาจีนในปีการศึกษา 2550 โดยการสุ่มแบบแบ่งระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ตามเกณฑ์ของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ของนิสิต (Student Learning Styles Questionnaire) โดยผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ของกราชธาและไรช์แมน (Grasha and Riechmann) ซึ่งแบ่งรูปแบบการเรียนรู้เป็น 6 แบบ คือ

1. แบบอิสระ (Independent Style)
2. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant Style)
3. แบบร่วมมือ (Collaborative Style)
4. แบบพึ่งพา (Dependent Style)
5. แบบแข่งขัน (Competitive Style)
6. แบบมีส่วนร่วม (Participant Style)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ในปีการศึกษา 2550
2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 ฉบับ โดยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองในรายวิชาที่สอน และให้อาจารย์ท่านอื่นช่วยเก็บแบบสอบถามให้ในรายวิชาที่ไม่ได้สอน ซึ่งเก็บแบบสอบถามได้ 132 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบหาความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
ลงรหัสแต่ละฉบับ และจัดทำตารางลงคะแนนเป็นรายชื่อให้ตรงกับรหัสของแต่ละฉบับ
2. นำข้อมูลจากตารางลงคะแนนไปประมวลผลด้วยวิธีการทางสถิติ ทำการวิเคราะห์
ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ มีดังนี้
  1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ
(Percentage)
  2. วิเคราะห์รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
  3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามเพศ โดยการหาค่า t (t-test)
  4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มวิชา โดยการ
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)
  5. ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของแต่ละชั้นปี และแต่ละกลุ่มวิชา โดยวิธีการแบบ
LSD (Least Significant Difference) ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกัน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. นิสิตที่เรียนภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการ
ศึกษา 2550 มีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 3.71) มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย
รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}$ = 2.08) น้อยที่สุด
2. รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตที่เรียนภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามเพศ พบว่า
  - 2.1 เพศชาย มีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 3.85) มากที่สุด และมี
ค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}$ = 2.01) น้อยที่สุด
  - 2.2 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 3.69) มากที่สุด และมี
ค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}$ = 2.09) น้อยที่สุด

โดยภาพรวมรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามเพศ พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีรูปแบบการเรียนภาษาจีน

แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามเพศ พบว่า นิสิตเพศชายและเพศหญิงมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือ “นิสิตที่มีเพศต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน”

3. รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามชั้นปี พบว่า

3.1 นิสิตชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.81$) มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=1.80$) น้อยที่สุด

3.2 นิสิตชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.73$) มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=2.18$) น้อยที่สุด

3.3 นิสิตชั้นปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.54$) มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=2.25$) น้อยที่สุด

3.4 นิสิตชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.78$) มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=2.10$) น้อยที่สุด

โดยภาพรวมรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1-4 มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง และแบบพึ่งพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 3 มีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 2 มีรูปแบบการเรียนแบบพึ่งพาสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 ส่วนรูปแบบการเรียนภาษาจีน แบบอิสระ แบบร่วมมือ แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวคือ “นิสิตที่มีชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน”

4. รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 จำแนกตามกลุ่มวิชา พบว่า

4.1 นิสิตกลุ่มวิชาเอก มีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.61$) มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=2.18$) น้อยที่สุด

4.2 นิสิตกลุ่มวิชาโท มีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.81$) มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=2.04$) น้อยที่สุด

4.3 นิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี มีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.16$) มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X}=1.54$) น้อยที่สุด

โดยภาพรวมรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามกลุ่มวิชา พบว่า นิสิตกลุ่มวิชาเอก กลุ่มวิชาโท และกลุ่มวิชาเลือกเสรี มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามกลุ่มวิชา พบว่า นิสิตมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง และแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตกลุ่มวิชาโท และนิสิตกลุ่มวิชาเอก มีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงสูงกว่านิสิตนิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี และนิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรีมีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตกลุ่มวิชาเอก ส่วนรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบอิสระ แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา และแบบแข่งขัน ไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวคือ “นิสิตที่มีกลุ่มวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน”

การอภิปรายผล

1. ผลการศึกษารูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 พบว่า นิสิตมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิต จำแนกตามเพศ และชั้นปีแล้ว พบว่า นิสิตมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากเช่นกัน และเมื่อจำแนกตามกลุ่มวิชาแล้ว พบว่านิสิตมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากถึงระดับมากที่สุด ซึ่งพฤติกรรมของนิสิตที่มีรูปแบบการเรียนแบบนี้คือ เป็นผู้สนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ชอบเข้าชั้นเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียน ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมในห้องเรียน ไม่ชอบร่วมกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน (Grasha and Reichman, 1975) จึงเห็นได้ว่านิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่เรียนวิชาภาษาจีนนั้น ให้ความสำคัญกับการเรียนในชั้นเรียน และชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน ฉะนั้นนิสิตจึงมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิชาที่เรียนเป็นวิชาทางด้านภาษา การเรียนจากหนังสือหรือสื่อต่าง ๆ นอกชั้นเรียน อาจไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบางส่วนของตัวเองภาษาได้ การเรียนในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเมื่อมีส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหาที่ไม่เข้าใจจะมีผู้สอนคอยให้คำอธิบายหรือคำชี้แนะต่าง ๆ ได้ทันที ซึ่งลักษณะทางศาสตร์ของการจัดการเรียนการสอนทางภาษานั้น สอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมด้วย การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จะเน้นให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์แลกเปลี่ยนมากกว่าการให้ข้อมูลเพียงด้านเดียว ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ประสบการณ์และการได้เห็นตัวอย่างจริง หรือได้รับข้อมูลที่เป็นตัวอย่างข้อเท็จจริง จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และจดจำความรู้นั้น ได้มากกว่าการสอน และการเรียน

การสอนทางภาษาไม่ได้มุ่งไปสู่การจดจำในลักษณะของการท่องจำ แต่มุ่งไปสู่ความเข้าใจ เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการนำไปปฏิบัติได้จริง (วารลัทภณม์ ไชยทัฬห, 2544) จากงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของหวาง (Huang, 1985) พบว่า การเรียนภาษาในสถานการณ์จริง เช่น การคิดเป็นภาษานั้น การสนทนากับเพื่อน ครู และเจ้าของภาษาเมื่อมีโอกาส การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษามีส่วนช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษานั้นในการสื่อสาร นอกจากนี้การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในระดับอุดมศึกษายังสอดคล้องกับความคิดเห็นของเอมมานูเอล และพอตเตอร์ (Emanuel and Potter, 1992) ที่ทำการวิจัยเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกต่างกันและระดับชั้นเรียนต่างกัน ว่ามีความชอบต่อรูปแบบการเรียนและรูปแบบการสอนแตกต่างกันอย่างไร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับวิทยาลัย ชอบรูปแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านักศึกษาระดับมัธยม เนื่องจากผู้เรียนต้องการการได้รับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในสาขาของตน และเน้นการได้รับความรู้เฉพาะสาขาจากผู้สอน

ผลงานวิจัยการศึกษารูปแบบการเรียนของนิสิต นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ใช้กรอบแนวคิดของกราชราและไรซ์แมน พบว่า นิสิต นักศึกษามีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด มีสุรศักดิ์ ยอดหาญ (2546) จงกล พูลสวัสดิ์ (2541) สุพัฒน์ เศรษฐมกุล (2536) พรทิพย์ บุญรอด (2534) ทศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532) และอุไรรัตน์ ศรีสวย (2526)

2. ผลการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่านิสิตมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากการเรียนสายภาษาจะมีนิสิตเพศหญิงมากกว่านิสิตเพศชายมาก นิสิตเพศชายอาจมีพฤติกรรมการเรียนเป็นไปในแนวเดียวกันกับเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ใช้กรอบแนวคิดของกราชราและไรซ์แมนของ รุ่งฟ้า กิติญาณัฐันต์ (2548) สุรศักดิ์ ยอดหาญ (2546) จงกล พูลสวัสดิ์ (2541) คือ นิสิตเพศชายและนิสิตเพศหญิง มีรูปแบบการเรียนแต่ละแบบไม่แตกต่างกัน

ส่วนงานวิจัยทางด้านรูปแบบการเรียนภาษานั้น งานวิจัยของพวงเพ็ญ อินทรประวัตติ (2538) เรื่องการศึกษาวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า นักศึกษาเพศชายและหญิงรุ่นปี 2538 ไม่ได้ใช้วิธีเรียนประเภทใด ๆ ที่แตกต่างกัน และงานวิจัยของปัญญาธิ วาสนสมสิทธิ์ (2542) เรื่องการศึกษาสไตล์ในการเรียนรู้ (Learning Style) ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ พบว่าการเปรียบเทียบเจตคติต่อสไตล์ในการเรียนแต่ละประเภทตามเพศนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน

ดังนั้น การจัดรูปแบบการเรียนการสอนทางด้านภาษา อาจจะไม่ต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านเพศ เพราะผลจากงานวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ รวมทั้งงานวิจัยอื่นต่างสนับสนุนได้ว่าเพศไม่มีผลต่อการจัดรูปแบบการเรียน ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานข้อ 1 ที่ว่า “นิสิตที่มีเพศต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน”

2.2 จำแนกตามชั้นปี พบว่านิสิตมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบหลักเลียง และแบบฟิงพา แตกต่างกัน รูปแบบการเรียนแบบหลักเลียง พบว่านิสิตชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 มีแนวโน้มพฤติกรรมการเรียนภาษาจีนแบบหลักเลียงมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 อาจเนื่องมาจากนิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีทักษะความรู้ทางด้านภาษาจีนมากถึงระดับที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียนได้ จึงชอบที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียน ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 1 มีทักษะความรู้ทางด้านภาษาจีนน้อย จึงให้ความสำคัญกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 หรืออาจเนื่องมาจากนิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 เรียนภาษาจีนกับอาจารย์ชาวต่างชาติมากกว่าเรียนกับอาจารย์ชาวไทย อาจารย์ชาวต่างชาติอาจไม่เข้าใจรูปแบบการเรียนของนิสิตได้เท่ากับอาจารย์ชาวไทย จึงอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนภาษาจีนแบบหลักเลียงของนิสิตในชั้นเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรารวรรณ โทพล (2533) ที่ว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน ชอบรูปแบบการเรียนต่างกัน โดยที่นักเรียนที่มีระดับความสามารถสูงชอบการเรียนด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถกลางและต่ำ

ส่วนรูปแบบการเรียนแบบฟิงพานั้น พบว่านิสิตชั้นปีที่ 2 มีแนวโน้มรูปแบบการเรียนแบบฟิงพาส่งกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 อาจเนื่องมาจาก นิสิตชั้นปีที่ 4 มีความต้องการฟิงพาอาจารย์หรือเพื่อนร่วมชั้นน้อยลง เพราะสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ซึ่งนิสิตชั้นปีที่ 2 ยังมีความต้องการในการฟิงพาอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นมากกว่า เพราะความสามารถในการเรียนด้วยตนเองมีน้อยกว่านิสิตชั้นปีที่ 4 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประโยชน์ คุปต์กาญจกุล (2525) ที่พบว่านิสิตชั้นปีต่างกัน มีแบบการเรียนแบบฟิงพาแตกต่างกัน คือ นิสิตชั้นปีที่ 1 ชอบแบบการเรียนแบบฟิงพามากกว่าชั้นปีอื่น ๆ และนิสิตชั้นปีที่ 4 ชอบแบบการเรียนแบบฟิงพาน้อยที่สุด จากผลการวิจัยของลักษณะ มีนะนันท์ และรุจิเรศ ธนุรักษ์ (2528) พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชอบแบบการเรียนแบบฟิงพามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 เช่นกัน และงานวิจัยของภาวิไล รักศักดิ์ศรี (2532) ยังพบว่านิสิตชั้นปีต่างกัน มีรูปแบบการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยเหล่านี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ได้ จึงยอมรับสมมุติฐานข้อ 2 ที่ว่า “นิสิตที่มีชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน”

2.3 จำแนกตามกลุ่มวิชา พบว่า นิสิตมีรูปแบบการเรียนแบบหลักเลียง และแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกัน รูปแบบการเรียนแบบหลักเลียง พบว่านิสิตกลุ่มวิชาโท และนิสิตกลุ่มวิชาเอกมีแนวโน้มรูปแบบการเรียนแบบหลักเลียงสูงกว่านิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี อาจเนื่องมาจากเนื้อหาวิชาภาษาจีนในกลุ่มวิชาเอกเข้มข้นกว่ากลุ่มวิชาเลือกเสรี และเนื้อหาวิชาภาษาจีนในกลุ่มวิชาโทเข้มข้นกว่ากลุ่มวิชาเลือกเสรี ซึ่งสัดส่วนจำนวนคาบในการเรียนวิชาภาษาจีนของนิสิตในกลุ่มวิชาเอก วิชาโท และวิชาเลือกเสรี โดยเฉลี่ยประมาณ 10 : 5 : 3 ต่อสัปดาห์ จึงทำให้นิสิตในกลุ่มวิชาเอกและกลุ่มวิชาโท มีความรู้ มีทักษะทางด้านภาษาจีนมากกว่ากลุ่มวิชาเลือกเสรี นิสิตในทั้งสองกลุ่มวิชานี้จึงมีความสามารถในการเรียนด้วยตนเองสูง อาจทำให้ความต้องการเรียนในชั้น

เรียนมีน้อยลง และอาจเนื่องมาจากจำนวนคาบต่อสัปดาห์ในการเรียนวิชาภาษาจีนของนิสิตกลุ่มวิชาเอก และกลุ่มวิชาโทมากขึ้นไป จึงทำให้นิสิตกลุ่มวิชาเอกและกลุ่มวิชาโทมีพฤติกรรมการเรียนแบบหลีกเลี่ยงสูงกว่านิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี ซึ่งการเรียนที่มากขึ้นไปกว่าที่ผู้เรียนสามารถรับได้ อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมทางลบในการเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทัศนีย์ ศรีวัฒน์ (2532) ที่ทำการศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหงว่า นักศึกษาที่มาเรียนเป็นประจำชอบแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง แตกต่างจากนักศึกษาที่มาเรียนเป็นบางครั้งหรือไม่เคยมาเรียนเลย

ส่วนรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม นั้น พบว่านิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรีมีแนวโน้มรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตกลุ่มวิชาเอก อาจเนื่องมาจากจำนวนวิชาตลอดหลักสูตรของกลุ่มวิชาเลือกเสรีน้อยกว่ากลุ่มวิชาเอกมาก จึงทำให้นิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรีมีความต้องการที่จะเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด นิสิตมีความหวังที่จะเรียนภาษาจีนให้ได้ภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดสามารถฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาจีน และสามารถนำภาษาจีนไปใช้ในการสื่อสารได้ ซึ่งการได้มีส่วนร่วมในการเรียนในชั้นเรียน เป็นวิธีการที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจีนมากที่สุด จึงทำให้นิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรีต้องการมีส่วนร่วมในการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านิสิตกลุ่มวิชาเอก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุไรรัตน์ ศรีสวย (2526) ที่ว่านักศึกษาที่มีวิชาเอกต่างกัน มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยเหล่านี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ได้ จึงยอมรับสมมุติฐานข้อ 3 ที่ว่า “นิสิตที่มีกลุ่มวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน”

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยรูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550 พบว่านิสิตมีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีแบบมีส่วนร่วม นั้น เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบเป็นกลุ่ม การใช้คำถามเป็นสื่อให้คิด การให้ผู้เรียนเป็นผู้นำกิจกรรมและสร้างผลงาน การช่วยให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการ โดยเสริมสื่อ และการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง (สุมณฑา พรหมบุญ, 2540) ซึ่งในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมากเน้นการให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่แล้ว เช่น เน้นการเรียนภาษาแบบเชื่อมโยงกับชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาจีนที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ หรือการเรียนโดยใช้สื่อเสริมต่าง ๆ เช่น วีซีดี ดีวีดีเกี่ยวกับภาษาจีน อีเลิร์นนิ่งภาษาจีน ช่วยในการเรียนการสอน เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น แต่กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมนั้นมีหลากหลาย ดังนั้นผู้สอนควรเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน

ซึ่งอาจทำแบบสำรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสนใจ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนแบบให้
ผู้เรียนมีส่วนร่วมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด อันนำไปสู่การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง

2. เนื้อหาวิชาการเรียนการสอนภาษาจีนมีความแตกต่างกันตามชั้นปี กลุ่มวิชา ดังนั้นการ
จัดกิจกรรมการเรียนแบบมีส่วนร่วมให้กับผู้เรียน ควรคำนึงถึงชั้นปี และกลุ่มวิชาของผู้เรียนให้
สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียนด้วย และควรมีการติดตามผลการใช้กิจกรรมการเรียนแบบมีส่วน
ร่วมในแบบต่าง ๆ ของทุกรายวิชา เพื่อจะได้ทราบว่ากิจกรรมไหนสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิด
ประสิทธิภาพในการเรียนภาษาจีนอย่างสูงสุด แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมที่ใช้ใน
รายวิชานั้นๆ เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนแบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด

3. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบ
หลีกเลี่ยงสูงกว่านิสิตชั้นปีอื่น ผู้สอนจึงควรจัดเนื้อหาการเรียนที่เน้นการปฏิบัติหรือการทำกิจกรรม
มากกว่าการบรรยาย เพื่อให้ นิสิตชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ให้ความสนใจกับการเรียนในชั้นเรียนมาก
ขึ้น

4. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตกลุ่มวิชาเอก และกลุ่มวิชาโท มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบ
หลีกเลี่ยงสูงกว่านิสิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี ผู้สอนจึงควรจัดกระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนลด
พฤติกรรมหลีกเลี่ยงการเรียนลง เพราะการเรียนภาษา ถ้าหลีกเลี่ยงการเรียนในห้องเรียน จะประสบ
ปัญหาการเรียนตามเพื่อนไม่ทัน การไม่เข้าใจเนื้อหาที่ไม่สามารถอ่านเข้าใจด้วยตนเองได้ จนก่อให้เกิด
การไม่สนใจการเรียนภาษาจีนในชั้นเรียน และปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกหลายประการ

5. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 มีรูปแบบการเรียนแบบฟังพาดสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 4
ผู้สอนจึงควรจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้นิสิตชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมการเรียนแบบฟังพาด
น้อยที่สุด เพื่อให้ นิสิตกลุ่มนี้ลดพฤติกรรมเรียนแบบฟังพาดลง เมื่อเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น

6. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตแต่ละกลุ่มวิชามีพฤติกรรมเรียนแบบมีส่วนร่วม
แตกต่างกัน ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม
วิชาด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสอนภาษาจีนของอาจารย์กับรูปแบบการ
เรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนกับรูปแบบการเรียน
ภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพาเท่านั้น ควรศึกษารูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตมหาวิทยาลัยอื่นด้วย เพื่อ
นำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ มงคลศิริ. (2529). ความแตกต่างในพฤติกรรมการสอนเด็กและผู้ใหญ่. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กลุ่มงานนโยบายพิเศษด้านสังคมจิตวิทยา สำนักงานผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 12.
(2549). การศึกษาการบริหารและผลการจัดการเรียนรู้ระบบสองภาษา (ไทย-มลายู)
แบบประยุกต์ จังหวัดชายแดนใต้ ปีการศึกษา 2549. เข้าถึงจาก http://www.research.lru.ac.th/linkfile/doc_word/f13.doc.
- กาญจนา พันธุ์โยธี. (2542). แบบการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ตาม
รูปแบบของเฟลเดอร์และโซโลแมน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- จกมล พูลสวัสดิ์. (2541). รูปแบบการเรียนของนิสิต : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตสาขาศึกษาศาสตร์-
เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จรัลวิไล จรุงโรจน์. (2548). ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- ชวนสิทธิ์ สุขชาติ. (2532). การเปรียบเทียบแบบการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ในระดับ
อุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดำรง นิมมานพิสุทธิ. (2535). การศึกษาแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา-
บัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิสนา เขมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ สิริวัฒน์. (2532). แบบการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นาฎหทัย หัตยาภิรมย์. (2540). ระดับของแบบการเรียนของนักศึกษาสายสามัญ ประเภทชั้นเรียน
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- นิภา ไชยภูมิ. (2537). การปรับแบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้เพื่อนใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง A.A. Canfield. 1992. Learning Style Inventory. California : Western Psychological Services.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี กุลละวณิชย์และคณะ. (2537). ภาษาที่สนทนา. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล. (2525). แบบการเรียนรู้ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปัญญาธิ วาสนสมสิทธิ์. (2542). การศึกษาสไตล์ในการเรียนรู้ (Learning Style) ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. เข้าถึงได้จาก http://www.culi.chula.ac.th/eJournal_01/panchalee.htm, 12 ธันวาคม 2550.
- พรทิพย์ บุญรอด. (2534). แบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปกร. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงเพ็ญ อินทรประวัดี. (2538). การศึกษาวิธีเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. เข้าถึงจาก http://ird.sut.ac.th/VIJAI_Content/finished/Research%20project/abstract/SUT2-203-38-12-12.pdf, 2 มิถุนายน 2551.
- พัชรี เกียรตินันท์วิมล. (2529). การศึกษาปัจจัยคิดสรรที่ส่งผลและรับผลของแบบการเรียนรู้ของนักศึกษายาบาล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรินทร์พรณ ม.รัตนพล. (2541). การศึกษาลักษณะการเรียนรู้และกลวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว. (2546) รายงานการวิจัยรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรารวรรณ โทพล. (2533). การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่นักเรียนเป็นผู้เลือกเองในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ภรณ์ชนก บุรณะเรข. (2545). รูปแบบการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพใน
วิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง.
- ภาวิไล รักศักดิ์ศรี. (2532). แบบการรู้แบบพึ่งพาและอิสระของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.
กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มันตรา ชรรณบุศย์. (2544). รูปแบบการเรียนรู้. วารสารวิชาการ 4(10) : 6.
- เมธี ปิลันธนานนท์. (2541). รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. วารสารศรีปทุม
1, 1 (ก.ค. – ธ.ค. 2541) 42-45.
- เยาวภา โชติวิชัย. (2534). แบบการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยครู โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
อ้างอิง R.B. Mann. 1967. The College Classroom : Conflict Change and Learning. New
York : John and Sons. Inc.
- รชรินทร์ ฉายแก้ว. (2536) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกห่าองค์ประกอบที่สำคัญ แบบ
การเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ เขตกรุงเทพ-
มหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รสริน พิมลบรรยงค์. (2542). รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและบุคลากร
ประจำการ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ-
นครราชสีมา.
- รุ่งฟ้า กิติญาณสุนต์. (2548). รูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลักษณ์ มีนะนันท์ และรุจิเรศ ธนุรักษ์. (2528). การศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษายาบาล
โรงพยาบาลรามธิบดี. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพมหานคร :
สุวีริยาสาส์น.
- วราลักษณ์ ไชยทัฬ. (2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. เชียงใหม่ : สถาบัน
ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ.
- ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และอุษา ชูชาติ. (2545) การเรียนรู้รูปแบบใหม่ : ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายและ
การใช้ทรัพยากร. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง.
เชียงใหม่ : เดอะโนวเลดจ์ เซ็นเตอร์.

- สุริย์ จงสถาพรสิทธิ์. (2543). การศึกษาวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัฒน์ เศรษฐมกุล. (2536). แบบการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรัญญา รุจิเรขเรื่องรอง. รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style). เข้าถึงจาก <http://www.mbs.mut.ac.th/paper/pdf/32.pdf>, 11 สิงหาคม 2550.
- สุรศักดิ์ ยอดหาญ. (2546). รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏใน เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิตสาขาสหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารอาชีวศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- สมณฑา พรหมบุญ. (2540). การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ในทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542 ก). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542 ข). แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ. เข้าถึงจาก http://www.onec.go.th/onec_pubetcteachinged-mng.Doc, 11 สิงหาคม 2550.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). รายงาน “การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการ เรียนรู้ของครูต้นแบบ” (ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) รูปแบบการจัด กระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : ดับพลิว เจ ฟร็อเพอดี.
- อัจฉรา ธรรมาภรณ์. (2530). แบบการเรียน : องค์ประกอบช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียน การสอน. วารสารศึกษาศาสตร์. 10 ตุลาคม 2530 : 31-39.
- อาชญญา รัตนอุบล. (2538). การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาการศึกษานอก ระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์. รายงานการวิจัย, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภาภรณ์ จินดาประเสริฐ. (2540). การพัฒนาทวิวิธีการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. ภาควิชา ภาษาต่างประเทศ. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุไรรัตน์ ศรีสว. (2526). ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และวิชาเอก ของนักศึกษามหาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุ- ศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อิสรากรณ์ อินทร์สำราญ. (2546). *การศึกษาศาสตร์การเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ (กศ.ม.)—มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- เอมอร กฤษณะรังสรรค์. *รูปแบบการคิด (Cognitive Style) และรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style).* เข้าถึงจาก http://www.walai.msu.ac.th:81/technop18/index.php?option=com_joomlboard&Itemid=26&func=view&id=2&catid=2, 10 สิงหาคม 2550.
- Angela Gallagher-Brett. *Seven Hundred Reasons for Studying Languages.* Retrieved August 10, 2007, from www.llas.ac.uk/700reasons.
- Anthony F. Grasha and Daniel S. Kirschenbaum. (1980). *Psychology of Adjustment and Competence : An Applied Approach.* Winthrop Publishers, Inc. Cambridge, Massachusetts.
- Bandt, P.L., N.M. Meara and L.D. Schmidt. (1974). *A Time to learn : A Guide to Academic and Personal Effectiveness.* New York : Holt, Rinehart and Winston Inc.
- Brown, H. (1989). *Principals of Language Learning and Teaching.* (3d ed). Cambridge : Prentice Hall International (London) Ltd.
- Cronbach, Lee J. (1990) *Essentials of Psychological Testing.* 5th ed. New York : Harper Collins Publishers.
- David A. Kolb et al. (1983). *Organizational Psychology : An Experiential Approach to Organizational Behavior.* Prentice-hall, Inc. Englewood Cliffs, New Jersey.
- Dunn, R. and Gary, E.P. (1981). *Learning Style : Research VS. Opinion.* Phi Delta Kappan 9 (May) : 645-646.
- Emanuel, Richard C. and W. James Potter. (1992). *Do student's style preferences differ by grade Level orientation toward college and academic major?* Research in Higher Education Vol. 33 No.3 June.
- Finley, J. (1990). *Analysis of Three self-Report Learning Style Inventories.* Dissertation Abstracts International. 50 (February 1990) : 2429-A.
- Galloway, Vicki and Angela Labarca. (1990). From student to learner : Style, Process, and Strategy in Diane W. Brickbichler (eds). *New perspective and new directions in foreign language education.* New York : National Textbook Co.
- Gardner, R.C. (1968). *Attitudes and motivation : Theory roles in second language acquisition.* TESOL. Convention. 2 (September 1968) : 141-149.

- Gibson, J.T. (1976). *Psychology for the Classroom* (2 ed.). New Jersey : Prentice-Hall, Inc.
- Gloria Banner and Steve Rayner. (2000). *Learning Language and Learning Style :Principles, Process and Practice*. Language Learning Journal, 21, 37-44.
- Grasha, Anthony and Reichman Sheryl. (1975). *Workshop handout on Learning Styles*. Ohio : Faculty Resource, University of Cincinnati.
- Grout, C.M. (1991). *An Assessment of the Relationship Between Teacher Teaching Style and Student Learning style with Relation Academic Achievement and Absentecism of Seniores in Rural High School in North Central Massachusetts*. Dissertation Abstracts International. 51 (February 1991) : 2619-A.
- Guild, P. (1980). *Learning Style : Knowledge. Issue and Applications for Classroom Teachers*. Dissertation Abstracts International. 41 (September 1980) : 1033-A.
- Huang, X. H. (1985). *Chinese EFL Students Language Strategies for Oral Communication*. TESOL Quarterly. 19 (March 1985) : 167-180.
- Hunt, D.A. (1981). *Learning Style and the Interdependence of Practice and Theory*. Phi Delta Kappan 9 (May) : 647.
- Honey, P. & Mumford, A. (1982) *Manual of Learning Styles*. London : P. Honey.
- Horwood, S.E. (1992). *The Relationship Between Learning Style and Academic Achievement of International College Students*. Dissertation Abstracts International. 53 (August 1992) : 447A.
- Kagan, J., Rosman, B. L., Day, D., Albert, J., & Phillips, W. (1964). *Information processing in the child: Significance of analytic and reflective attitudes*. Psychological Mono-graphs, 78(578), 1-37.
- Krashen, S.D. and Terrel, T.D. (1983). *The Natural Approach Language Acquisition in the Classroom*. U.K. : Pergamon Press.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). *Determining sample size for Research Activities*. Education and Psychological Measurement. 30(2), 607-610.
- Man, Richard et al. (1970). *The College Classroom : Conflict Change and Learning*. New York, John Wiley and Sons, Inc.
- Melton, Cynthia D. (1990). *Bridging the cultural gap : A study of Chinese students' learning styles preferences*. RELC Journal 21, 1 (June 1990) : 29.
- Oxford, R. and Reid, Joy M. (1993). *Research on second language learning strategies*. Annual Review of Applied Linguistics, 13, 175-187.

Page, G.T., J.B. Thomas and A.R. Marshall. (1977). *International Dictionary of Education*. Great Britain : The Anchor Press Ltd.

Smith, Linda H. and Renzulli Joseph S. (1984). *Learning style preferences : a practical approach for classroom teachers*. *Theory Into Practice* 23 (Winter) : 45.

Witkin, H.A, Moore, C.A., Goodenough, D.R., & Cox, P.W. (1977). *Field-dependent and field-independent cognitive styles and their educational implications*. *Review of Educational Research*, 47, 1-64.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบสอบถามนี้เป็นการศึกษารูปแบบการเรียนของนิสิต ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้สอนทราบถึงรูปแบบการเรียนที่นิสิตใช้ในการเรียนภาษาจีน และนำผลจากการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนิสิต เพื่อให้นิสิตสามารถเรียนได้ผลดีที่สุด ซึ่งคำตอบของนิสิตจะไม่มีผลกระทบต่อคะแนนหรือเกรดในวิชาภาษาจีน ข้อมูลจะใช้เพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของนิสิต

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริงของนิสิต

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. ชั้นปี	☐ ปีที่ 1	☐ ปีที่ 2
	☐ ปีที่ 3	☐ ปีที่ 4
3. กลุ่มวิชา	☐ วิชาเอก	☐ วิชาโท
	☐ วิชาเลือกเสรี	

ตอนที่ 2 : พฤติกรรมการเรียนของนิสิต

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องท้ายข้อความที่ตรงกับความถี่ของพฤติกรรมการเรียนของนิสิตมากที่สุด

5	หมายถึง	แสดงพฤติกรรมนั้นสม่ำเสมอทุกครั้ง
4	หมายถึง	แสดงพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้ง
3	หมายถึง	แสดงพฤติกรรมนั้นบางครั้ง
2	หมายถึง	แสดงพฤติกรรมนั้นน้อยครั้ง
1	หมายถึง	ไม่แสดงพฤติกรรมนั้นเลย

พฤติกรรมกรเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. นิสิตชอบเรียนภาษาจีนด้วยตนเอง					
2. นิสิตไม่สนใจเนื้อหาหรือกิจกรรมวิชาภาษาจีนในชั้นเรียน					
3. นิสิตสามารถเรียนภาษาจีนได้ดีขึ้น ถ้าได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ					
4. นิสิตคิดว่าเนื้อหาภาษาจีนที่อาจารย์สอนถูกต้องเสมอ					
5. นิสิตมักจะตอบคำถามภาษาจีนในชั้นเรียนได้ก่อนเพื่อน					
6. นิสิตร่วมกิจกรรมที่ใช้ภาษาจีนในชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้					
7. นิสิตจะสนใจเรียนเมื่อคิดว่าเนื้อหาวิชาภาษาจีนนั้นสำคัญ					
8. นิสิตไม่เข้าชั้นเรียนภาษาจีนได้ก็จะทำ					
9. นิสิตใช้ภาษาจีนพูดคุยกับเพื่อนนอกชั้นเรียน					
10. นิสิตไม่คิดถึงประเด็นปัญหาภาษาจีนที่ไม่ได้อยู่ในหนังสือหรือที่อาจารย์ไม่ได้กล่าวถึง					
11. นิสิตคิดว่าการเรียนภาษาจีนให้ได้ผลดีนั้น จำเป็นต้องมีการแข่งขัน					
12. นิสิตทำงานวิชาภาษาจีนที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนทันที					
13. นิสิตเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนวิชาภาษาจีนของตนเอง					
14. นิสิตชอบให้อาจารย์คเรียนวิชาภาษาจีน					
15. นิสิตสนใจทำงานวิชาภาษาจีนที่อาจารย์มอบหมายให้ทำเป็นกลุ่ม					
16. นิสิตต้องการให้อาจารย์เขียนสิ่งที่สอนบนกระดาน					
17. นิสิตชอบเรียนภาษาจีน เมื่อทำคะแนนได้ดีกว่าเพื่อน ๆ					
18. นิสิตคิดว่ากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่น่าสนใจ					
19. นิสิตทำการบ้านภาษาจีนเพียงลำพัง					
20. นิสิตเรียนภาษาจีนเพียงเพื่อให้จบตามหลักสูตร					

พฤติกรรมกรเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
21. นิสิตชอบให้อาจารย์เปิด โอกาสอภิปรายเนื้อหาที่เรียน เป็นภาษาจีน					
22. นิสิตคิดว่าการเรียนภาษาจีนจากตำราและการสอนของ อาจารย์ก็เพียงพอแล้ว					
23. นิสิตพยายามทำงานวิชาภาษาจีนที่ได้รับมอบหมายในชั้น เรียนให้ดีหรือเร็วกว่าเพื่อน ๆ					
24. นิสิตได้ความรู้ภาษาจีนจากในชั้นเรียนมากกว่าศึกษาด้วย ตนเองนอกชั้นเรียน					
25. นิสิตศึกษาค้นคว้าเนื้อหาภาษาจีนเพิ่มเติมในประเด็นที่ สนใจ					
26. นิสิตไม่ทำแบบฝึกหัดภาษาจีนที่ยาก จะทำเฉพาะที่ง่าย เท่านั้น					
27. นิสิตคิดว่าการเรียนภาษาจีนให้ได้ผลเกิดจากการ ปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างอาจารย์กับนิสิต					
28. นิสิตเรียนเนื้อหาภาษาจีนที่ยากได้โดยการอธิบายของ อาจารย์เท่านั้น					
29. นิสิตชอบทำกิจกรรมที่มีการแข่งขันระหว่างบุคคลหรือ กลุ่มในวิชาภาษาจีน					
30. นิสิตเต็มใจทำงานวิชาภาษาจีนที่ได้รับมอบหมายในชั้น เรียน ไม่ว่าจะงานนั้นจะยากหรือง่าย					

ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ ที่นิสิตให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม